

10 éves a Vajdasági Magyar Folklórközpont

ELŐZMÉNYEK, KEZDET

Vidékünk népművészeti mozgalmának kezdetét, egyértelműen az 1970-es években Magyarországon kibontakozó táncházmozgalom határozta meg. A magyar néptánc iránt érdeklődő fiatalok egyike-másika, már az 1980-as évek elején részt vett néhány magyarországi néptánc-táborban, ahonnan feltöltődve, lelkesedéssel, a maga környezetében az anyaországban látottak-hallottak alapján, zenekart alakított, néptáncgyűttest vagy táncházat szervezett.

Nagy Istvánt, már anyaországi képzéseinek éveit során az 1980-as évek végén foglalkoztatta egy hazai szakmai közösség létrehozásának gondolata, melynek eredménye akkor, csupán egy hosszútávú programterv kidolgozása lett.

Az 1990-es évek elején, látva a Vajdaságban működő magyar népzenei és néptáncgyűttestek munkáját, érzékelve a hiányosságokat, felmérve a körülményeket, beszélgetve számos együttesvezetővel a témára, az említett néptáncoktatót a maga tapasztalata és az elhangzott vélemények arra készítették, hogy anyaországi szakmai berkeken belül informálódjon, a hazai népművészeti mozgalom továbblépése érdekében történő lehetőségekről. . .

A pozitív visszajelzések bátorítónak mutatkoztak, egy SZAKMAI HÁZ létrehozásához. Már 1993-ban megkezdődtek a hazai néptáncos -népzenés berkekben a szerveződések. A majdani szervezet megalakulását indítványozó kezdeményezőbizottság 1994. decemberében *A vajdasági magyar népzene-néptáncoktatás helyzete és távlatai* c. szaktanácskozást szervezett, melynek feladata a szakmai központ létrehozásának előkészülete volt. Az összejövétel iránt, igen nagy érdeklődés mutatkozott. A kezdeményezőbizottság II. ülését 1995. január 21-én tartotta a zentai Városi Múzeumban. A jegyzőkönyv főként 4. és 5. pontja foglalta össze a jelenlévők részéről a majdani szervezet tevékenységére vonatkozó javaslatokat, elvárásokat.

Elhangzott többek között, hogy a megalakulóban lévő központ, nem tartja magát kompetensnek és a részéről nem aktuális a már működő zenés-táncos táborok, az Etnocamp, a Gyöngyösbokréta bírálata. Viszont, a részéről tervezett táncháztalálkozó és egyéb rendezvények, az eddigiektől teljesen új elképzelés szerint zajlanának a meglévő szakmai gondok, problémák megoldásának és egy magasabb szakmai teljesítmény érdekében, pl. a Fábri testvérek már 4-5 évvel ezelőtti bírálata alapján. A szervezet által elképzelt fesztivál, a szelekció utáni „legjobbknak” is igényük szerint, folyamatosan segítséget kíván nyújtani. Biztosítani kívánja továbbá a néprajztudomány által már „kiszűrt” anyag hozzáférhetőségét. A hitelesség szemelőtt tartásának fontossága érdekében, a terepi munkának fontosságára is felhívták a figyelmet, hogy az énekesek táncosok ill. egyéb területen tevékenykedők, első kézből is megismerjék az adott műfajt. Elhangzott az is, hogy a majdani szervezet a kezdetektől számít a hivatásos szakemberek segítségére, ugyanis az eddigi tapasztalatok azt is mutatták, hogy hiányos az információcsere. Az intézményekben található anyag nem, vagy nehezen

hozzáférhető, az eddig megjelent kevés számú néprajzi anyaghoz is nehezen lehet hozzájutni. A rendszerezetlen gyűjtésből pedig hozzáértés hiányából eredően az anyag megválasztása, terjesztése nem lesz szerencsés.

A VMF kezdeményezőbizottságának III. ülésére 1995. június 10-én, Újvidéken a Petőfi Sándor Művelődési Egyesületben került sor, melynek feladata az alakuló közgyűlés előkészítése volt.

Így többéves előklészület után, Nagy István kezdeményezésére és szorgalmazására, az együttesek és a mozgalomban érdekelt amatőrök támogatásával és összefogásával, ugyanakkor néhány kulturális intézmény ill. szervezet ellenzésével, 1995. szeptember 02-án, Topolyán alakult meg az, az alulról szerveződött, értékmentő, érdekvédelmi non-profit szervezet, mely a Vajdasági Magyar Folklor Központ (VMF) nevet kapta.

ELŐRELEPÉST SEJTETŐ ÖSSZEFOGÁS címmel Fehér Mayer Mária a CSALÁDI KÖR 1995. szeptember 07. megjelent számában számolt be a Vajdasági Magyar Folklor Központ megalakulásáról.

ALAPÍTÓ TAGOK:

1. Nagy István Szabadka
2. Brezovszki Eszter Bácsstopolya,
3. Raj Rozália Szabadka,
4. Ivánovics János Újvidék,
5. Hajdú Ferenc Újvidék,
6. Varga Attila Szabadka,
7. Szerda Anna Becse,
8. Vrábel János Csóka,
9. Pál Károly Feketics,
10. Szabó Árpád Temerin,
11. Szabó Antal Kikinda.

A szervezet alapelve, az alapszabályban meghatározott célok és feladatok megvalósítása:

1. A Bácska, Bánát és Szerémség területén élő magyarság népművészeti mozgalma kibontakozásának elősegítése.
2. Egy eddig nem létező, kétoldalú folklor jellegű szakmai információcsere biztosítása, a hazai, valamint a kárpát-medencei magyarság között.
3. Hazai szakmai irányítás
4. A művelődési egyesületekben tevékenykedő tagság és minden érdeklődő számára, folyamatos képzések szervezése, egy magasabb szakmai szint elérése érdekében, bemutatkozásokkal, megmérettetésekkel.

KIVONAT A VAJDASÁGI MAGYAR FOLKLÓRKÖZPONT ALAPSZABÁLYÁBÓL

A társadalmi szervezetekről és a polgárok társulásáról szóló törvény (a Szerb Sz. K. Hivatalos Közlönyének 24/82 sz. és későbbi módosításai) alapján 1995. szept. 2-án Bácsstopolyán megtartott alakuló közgyűlés elfogadta a Vajdasági Magyar Folklórközpont

1. szakasz

A Vajdasági Magyar Folklórközpont társadalmi szervezet, amit az elnök, az alelnök vagy a szervező titkár képvisel.

2. szakasz

A központ neve: **Vajdasági Magyar Folklórközpont - Madjarski folklorni centar u Vojvodini (a továbbiakban VMF).**

Székhelye: 24000 Szabadka, Age Mamu_ica utca 13/II.

A VMF fő tevékenységi területe: Vajdaság, de kulturális kapcsolatokat vehet fel a hasonló tevékenységi területen működő köztársasági, szövetségi és külföldi szervezetekkel is.

A VMF az alapszabályban meghatározott célok és feladatok megvalósításában önálló és párton kívüli.

3. szakasz

A VMF pecsétje kör alakú, a körbe írt következő szöveggel: Vajdasági Magyar Folklórközpont - Szabadka - Madjarski folklorni centar u Vojvodini - Subotica - (latin és tyiril írásmóddal írva), a Szabadka-i képviselőtestület határozatával összhangban. Középen három nagybetű: VMF (a VAJDASÁGI MAGYAR FOLKLÓRKÖZPONT rövidítése). A pecsét átmérője: 40 mm.

I.

A VMF célja, feladatai

4. szakasz

A VMF céljai:

a. A vajdasági és az egyetemes magyar néphagyomány megismerése, megőrzése, ápolása, feldolgozása és népszerűsítése, elsősorban a népzene, néptánc és hozzá közelálló tevékenységi területen;

b. Olyan szellemi központ kialakítása, amely összegyűjti, rendszerezi és a tagság valamint más érdeklődők rendelkezésére bocsátja a magyar szellemi és tárgyi néprajz dokumentumait (írott, audiovizuális, egyéb).

c. A folklór és hasonló jellegű információk kölcsönös cseréje és összehangolása a tagok és az érdeklődők között (kiállítások, bemutatók, hangversenyek, tanfolyamok, táborok, előadások, értekezletek stb. helyszíne, időpontja, programja stb.).

A VMF feladatai, tevékenysége:

a. Egy központi adattár létesítése, mely tartalmazni fogja az eddig összegyűjtött írott és audiovizuális eszközökön rögzített vagy megjelent ide vonatkozó néprajzi anyagokat.

b. Lehetőséget kell biztosítani, hogy a folklórral műkedvelői szinten foglalkozó népzeneészeket, énekeseket és táncosokat - különös tekintettel a művészeti vezetőkre - valamint a rokon tevékenységű területeken dolgozó érdeklődőket szakmai segítségben vagy továbbképzésben részesítse.

c. Lehetőséget kell biztosítani, hogy a magyar népi hagyományok egyéb területeit művelő (ám a népzenehez és néptáncokhoz közelálló hagyományápolók) tagok is kaphassanak segítséget tevékenységük kifejtéséhez.

d. Elősegítse egy vajdasági ifjúsági népzenei és néptáncos nyári tábor létrehozását és állandósulását.

e. Évente egy alkalommal folklórifestivált szervezzen előre megadott pályázat alapján a vajdasági énekesek, zenészek, zenekarok, táncosok és táncgyűttesek részére.

f. Elősegítsen és életben tartson egy évente ismétlődő táncbáztalálkozót.

g. Elősegítse és esetleg megszervezze vagy irányítsa a még fellelhető népzenei, néptáncos és a szellemi néprajz egyéb területeiről való anyag gyűjtését.

h. Elősegítse és fejlessze a tagság tudatos szolidaritását, annak érdekeit a különböző fórumokon hatékonyan képviselje.

i. A VMF tagságának tevékenysége által megőrzött és közvetített értékek; azoknak a szellemi és mozgáskultúrát fejlesztő jelentőségének a szűkebb és tágabb közösségben való elismertetése, ennek szorgalmazása.

j. Az egyetemes magyarság néphagyományainak mint az egységes magyar kultúra szerves részének a megismertetése.

A VMF a fenti célok és feladatok elérését és megvalósítását tagjainak összefogása és tevékeny közreműködése útján kívánja megvalósítani. Ennek érdekében hajlandó együttműködni vagy társulni más személyekkel, szervezetekkel, intézményekkel stb. függetlenségének fenntartása mellett.

II.

A VMF tagjai, jogaik és kötelezettségeik

5. szakasz

A VMF rendes, tiszteletbeli és pártoló tagokból áll.

6. szakasz

A VMF rendes tagja lehet minden olyan személy, vagy csoport (egyesület) aki a VMF szabályzatában megadott célokat és feladatokat elfogadja, valamint kitölti a jelentkezési adatlapot, amit az elnökség véleményez, és dönt a tagfelvételtől.

7. szakasz

A rendes tagok jogai:

- (1) részt vehet a VMF munkájában, rendezvényein
- (2) javaslatokat és indítványokat tehet a VMF munkájára nézve.
- (3) a VMF szerveibe választhat és választható, ha nagykorú.
- (4) igénybe veheti a VMF nyújtotta szolgáltatásokat.

8. szakasz

A rendes tagok kötelezettségei:

- (1) Járuljon hozzá a VMF céljainak és feladatainak megvalósításához és eléréséhez.
- (2) A közgyűlés által meghatározott tagsági díjat rendszeresen fizesse.

9. szakasz

Ha a VMF-be csoport (egyesület) tagosul, annak jogait és kötelezettségeit az elnökség külön határozatban rendezi.

10. szakasz

A VMF tiszteletbeli tagja lehet az a személy, aki már eddigi munkásságával is elősegítette a VMF céljainak és feladatainak elérését, és megvalósítását, valamint akit a VMF közgyűlése erre javasol, és ezt a megtisztelést elfogadja.

11. szakasz

A tiszteletbeli tag jogai:

- (1) részt vehet a VMF munkájában, rendezvényein
- (2) javaslatokat és indítványokat tehet a VMF munkájára nézve.
- (3) igénybe veheti a VMF nyújtotta szolgáltatásokat

12. szakasz

A tiszteletbeli tagra nem vonatkoznak az alapszabálynak a tagok kötelezettségeivel kapcsolatos rendelkezései.

13. szakasz

A VMF pártoló tagja lehet bármely természetes- vagy jogi személy (vállalkozó, kisiparos, termelővállalat stb. . . .), aki önkéntes erkölcsi vagy anyagi támogatásban részesíti a VMF-et. Tagosulásáról a VMF elnöksége dönt. A VMF nevében az elnökség kötelezettséget vállalhat a pártoló taggal szemben, ha a kötelezettség nem ellenkezik az alapszabállyal, annak szellemiségével, vagy a törvény ide vonatkozó szakaszával.

14. szakasz

A pártoló tag jogai:

- (1) részt vehet a VMF munkájában, rendezvényein
- (2) javaslatokat és indítványokat tehet a VMF munkájára nézve
- (3) igénybe veheti a VMF nyújtotta szolgáltatásokat

A pártoló tag kötelezettségéről a VMF-be való lépésekor az elnökséggel döntenek közös megállapodás alapján.

15. szakasz

A tagság (bármelyik) megszűnik:

- (1) kilépéssel - ha a tag kilépési nyilatkozatot ad át az elnökségnek;
- (2) törléssel - ha a tag vállalt kötelezettségeit nem teljesíti, tagsági díját rendszeresen nem fizeti, akit az etikai bizottság javaslatára az elnökség a tagok sorából töröl ;
- (3) kizárással - ha az elnökség, az etikai bizottság javaslatának meghallgatásával azt a tagot, aki az alapszabály céljainak megvalósítását akadályozza, vagy az alapszabályt valamilyen módon megsérti; kizárja a VMF-ből.

Megjegyzés:

A VMF közgyűlésének határozata értelmében (2000. február 05. Csóka), a VMF megszűnése esetén a szervezet vagyonát képező eszközök, ill. ingatlan sorsáról a közgyűlés, amennyiben az nem lenne szavazatképes, úgy az utolsó elnökség dönt.

A VMF I. 1995-ben megválasztott elnöksége:

- 1. Brezovszki Eszter-elnök
 - 2. Szerda Anna
 - 3. Vrábel János
 - 4. Hajdú Ferenc
 - 5. Raj Rozália - alelnök
- Nagy István - szervezőtitkár

A VMF II. megválasztott elnöksége:

- 1. Lukács Imre - elnök
 - 2. Csonti Melinda
 - 3. Varga Attila
 - 4. Raj Rozália
 - 5. †Vas Tibor
- Szakmai tanácsadó: Nagy István
Titkár: Raj Rozália

A VMF III. megválasztott elnöksége:

- 1. †Vas Tibor - elnök
 - 2. Kovács Zsuzsanna
 - 3. Varga Attila - alalnök
 - 4. Viakter Éva
 - 5. Varga Livia
- Szakmai tanácsadó: Nagy István
Titkár: Raj Rozália

A VMF IV. megválasztott elnöksége:

- 1. † Vas Tibor - elnök
 - 2. Kovács Zsuzsanna
 - 3. Horváth Mária
 - 4. Tóth Ágnes
 - 5. Csizmadia János
- Szakmai tanácsadó: Nagy István
Titkár: Raj Rozália

A VMF V. megválasztott elnöksége:

- 1. Nagy István-elnök
 - 2. Kovács Zsuzsanna - alalnök
 - 3. Horváth Mária
 - 4. Kátai Tibor
 - 5. Tóth Ágnes
- Titkár: Raj Rozália

TEVÉKENYSÉG

A folklór jellegű INFORMÁCIÓK kölcsönös, gyors cseréjére és összehangolására a tagok és az érdeklődők között, igen nagy szükség és igény mutatkozott. Ezért, röviddel a megalakulás után Nagy István szerkesztésében megjelent vidékünkön az első és egyetlen olyan értesítő, a Vajdasági Magyar Folklórközpont HÍRLEVE, – mára MOTIVUM elnevezéssel – mely az amatőr folklórmozgalom igényét hivatott kielégíteni, mely által elindult egy korábban nem létező információáramlás. Kezdetben évente 4-6 szám, később egy jelent meg írott formában. A technika előrelépésével ma, eMOTIVUM néven elektromos formában jutnak el a világra a folklór jellegű információk rendszerezve, majd félezer hazai és határon túli elektromos postacímre (az elmúlt évben 54 alkalommal), egyének, művelődési egyesületek, központok és intézmények számára, mindannyiunk nagy megelégedésére.

MOTIVUM
Vajdasági Magyar Folklórközpont Hírlevele V.I.

2001.

A szerkesztő írói köze

Kedves Tagárszak - tisztelt Olvasóink!

Létezésünk óta első alkalommal mi is szeretnénk szólni kiadványunkkal kapcsolatban. A Vajdasági Magyar Folklórközpont HÍRLEVELE az elmúlt évek során a hiánypótlás mellett – mindannyiunk örömeire – teljesítette a hozzá fűzött reményeket: előjuttat Vajdaság mintegy 50. és a Kárpát-medence számos helységébe. Az utóbbi időben máris 200 donator postacímre hazai címre és 150-öt határon túlról. Ezzel sokkal többre van (volna) igény, DE... és akkor itt jöhetne a siránkozás, amit nem szeretünk! Röviden csak annyit: mindannyak ellenére, hogy a Hírlevél "árszalma" munkájában készült, az elkészítése, sokszorosítása és postázása (nem kevés) PENZÉRE került. Terveink és elképzelésünk szerint ezt a költséget a tagsági díjaink kellene fedeznék, az a helybéli ösztög esetleg évi egy szám megjelenését és postázását tudná biztosítani; pedig mi az eddigi gyakorlathoz szeretnénk ragaszkodni, amikor is a „még szerencsés” körülmények között évente hat alkalommal jelentkeztünk. Sajnos, alapítványi támogatást mindaddig erre a tevékenységünkre nem kaptunk, annak ellenére, hogy folyamatosan, évenként pályáztunk. Ezzel igen sok jelentene az, ha évente valamilyen költőzettségünk mindenki szegét lenne, és a tagsági díjakat időben befizetné.

Mert viszont következzék a jó hírek a budapesti Magyar Kultúra Alapítvány támogatást írt meg a Hírlevél megjelenéséért 2000 őszétől! A segítséget természetesen köszönjük!

Az anyagi juttatásunk köszönhetően tervezettük változtatásokat. Már elsőszöveben a minőségben kívánnak javítani, mindenképpen a rendszeres megjelenést szeretnénk biztosítani, és – amit látható – próbálunk a kérésben is egy kicsit szerepelni. Ez egyben NFV-változást is jelent. Úgy gondoljuk, hogy a HÍRLEVELE, hogy a MOTIVUM elnevezés igen találó, hiszen mind a szellemi, mind a tárgyi népművészetben megtalálható ez a fogalom, és ezért (talán) ilyen ritkán a Vajdasági Magyar Folklórközpont tevékenységét, annak hírközlőrendszerét képviseli.

Mindkel az eddigi vezetőség munkájának eredményeként is elkönyvelhetjük, hiszen elsőkéntünk megalálta a másodikunk, mindannyiunk elismerésére először, hogy az információkérés a szakmán belül események, a tudnivalók az érdeklődőkkel folyamatosan eljuttatunk!

A gyerekek, idősek és fiatalok információk biztosításának céljából újabb technikai eszközöket felhasználva már hosszabb ideje folytatjuk előkészítések, így kezeltünk eredményeképp készült el a VMF Internetes honlapja, mely talán sokak kedvence "kikötője" lesz a jövőben (<http://www.vmf.org.ro>) Folyamatos fejlesztés, a TíppNett Spolton támogatással által tudjuk biztosítani. Köszönet érte! Reméljük, hamarosan a szerkesztő és az ügyelők között is elkészül, így azán majd egyre többben olvashatják és érthetik híreinket. Természetesen az írott formán, a MOTIVUM, továbbra is megmarad, és a kiállítványok írásait is várjuk. Nálunk, szerkesztő és érdeklődőkben lenne híreinknek valamilyen honlapunk.

Reméljük, hogy ezen újítások után még többben hallunk - nyitnak a majd sokunk, keresnek magunkat, bemutattak jóindulata bizalmiakkal, hogy a közös ügyet szolgálva a népművészet továbbélésének, mind az eredményesebb megszervezését létszámunk!

A szerkesztő

A témához kapcsolódik a 2000-től megjelent és folyamatos frissített HONLAP létrehozása. A szabadkai TippNet vállalkozás támogatásával működtetett Web-oldal, a VMF tevékenységét hivatott bemutatni, a folklór jellegű információ áramlást még gyorsabbá és eredményesebbé tenni. Ez valójában, az egyetlen információ-hordozó, mely folyamatos információt biztosít a Vajdaság ill. a térség folklórjellegű tevékenységre és mozgalmára vonatkozóan a hazai és határainkon túli berkekben, az érdeklődő számára. Folyamatos frissítését a szerkesztő Nagy István végzi.

KÉPZÉSEK

Még a szervezet megalakulásának évében megkezdődtek a tárgyalások a budapesti Magyar Művelődési Intézettel, és már 1995 tavaszán, néptáncegyüttes vezetők ill. más érdeklődő számára, kétéves „C-kategóriás” képzést indít a VMF Topolyán, a helyi Kodály Zoltán Magyar Művelődési Egyesület társszervezésében, az említett intézet szakembereinek bevonásával és szakmai felügyeletével. Bár igen nagy volt az érdeklődés, a képzés indítása nem volt zökkenő mentes. Számos, főként emberi, az idő múlásával pedig már anyagi akadályba is ütközött a szervezés. A tapasztalatból okulva, a szervezet hosszútávra előrelátott, korábban kidolgozott programtervének némi módosítását látta elő az elnökség. A szervezet célkitűzései megvalósításának fontossági sorrendjét szemelőtt tarva, különös figyelmet fordít az elnökség arra, hogy a VMF azon területeken vállaljon tevékenységet, ahol más szervezet nem érdekelt.

Ma mégis, eredményként tartható számon a néptánc oktatás kezdeményezése. Elsősorban azért, mert vidékünkön hasonló jellegű oktatás szervezésére korábban nem volt példa. Másodsorban pedig azért, mert néhányan e tanfolyam hallgatói közül ma, a szakmailag élenjáró táncegyüttesek vezetői, vagy a budapesti Magyar Táncművészeti Főiskola tanulói ill. végzettje.

Többszöri halasztás után ugyan, de végül 1997-ben, Újvidéken a helyi Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesületben (díjmentesen biztosította az előadótermet) megszervezésre került *Játék és tánc az iskolában és óvodában* c. az iskolai néptáncoktatás, gyakorló pedagógusok számára. A vidék magyar pedagógusai körében, megdöbbentően alacsony volt az érdeklődés a képzés iránt! Annak ellenére, hogy a magyarországi előadók a nyíregyházi Tanítóképző Főiskoláról, Budapestről a Néptáncosok Szakmai Házából, a Magyar Művelődési Intézetből, az Európai Folklorközpontból érkeztek, és hogy hasonló jellegű tanfolyam szervezésére nem került még sor vidékünkön, csupán 18 pedagógus vett részt a képzésen Vajdaság 7 helységéből. A tanfolyam befejeztével, egy négy füzetből álló kompletthez (Néptáncosok Szakmai Háza kiadványa) is jutottak díjmentesen a résztvevők, mely gyakorlatban hasznosítható játék- és néptáncanyagot tartalmaz.

1998-1999-ben a temerini Szirmai Károly Művelődési Egyesület társszervezésében, Temerinben került megrendezésre a haladó néptáncosok számára előrelátott tanfolyam. A nyolc hétvégi összejövetel a STÍLUSGYAKORLATOK elnevezést kapta. A tanfolyamra Vajdaság egész területéről 38 fő jelentkezett, főként a VMF által kezdeményezett „C” kategóriás néptáncoktatói tanfolyam hallgatói. Előadók Patyi Zoltán, Lajkó Levente és Kocsán László voltak. A képzést Lukács Imre vezette.

A hagyományörző néptáncegyüttesek a vajdasági magyarok körében az elmúlt évtizedek során igen csak megfogyatkoztak, a megmaradtak pedig, megfelelő szakmai irányítás/segítség nélkül maradtak! A polgárisodás folytán végbemenő változásokkal, a hagyományörző közösségekben is fokozatosan megszűntek létezni azok a

szokások, megnyilvánulások, melyekről még az 1960-as években, mint élő hagyományokról beszélhettünk. Az említett tényekből eredően a VMF elnöksége szakmai képzés szervezését látta elő az érintettek számára. Munkájuk szakmai háttérét hivatott javítani a Kupuszinára tervezett 5 hétéves szakmai képzés. Mivel a VMF vezetői úgy gondolták, hogy az anyaországban a Muharay Elemér Népművészeti Szövetség a leg-hivatottabb e műfajban, ezért, ezen országos hatókörű szervezet szakembereit látta elő az előadásokhoz, a hazaiakon kívül. A Kupuszinára tervezett 60 órás tanfolyamra, végül Szabadkán került sor, a Vajdaság 7 helységéből (Kupuszina, Gombos, Horgos, Múzslya, Csantavér, Kikinda, Törökkanizsa), 23 résztvevővel.

A hímzés területén folyt a legjelentősebb alkotótevékenység a vidéken. Am a bemutatákon az tükröződött, hogy a művelődési egyesületekben szervezett „kézimunka csoportok” tagjai, valójában kedvtelésből járnak össze. Legtöbb esetben szakmai irányítás nélkül dolgoztak az ügyes kezű asszonyok. Ezért, a tárgyaló népművészetről sem, és szakmai érdekeltségről sem igen lehetett beszélni. Képzésre valójában lehetőségük nem is volt.

Igen nagy fordulatot hozott a vidék tárgyaló népművészetére vonatkozóan az a tény, hogy a VMF egyik tagja Raj Rozália, a budapesti Felsőfokú Népi Játék - és Kismesterség Szakoktató Képző hallgatója, aki viselet készítő oktató szakon folytatta tanulmányait és hímzés oktatói képesítést szerzett, még tanulmányai éveiben kezdeményezte a népi hímzés tanfolyamának beindítását, ill. vállalta annak vezetését és irányítását. Az elnökség örömmel vette a kezdeményezést, és 1995-től népi hímzés témára, a vidéken először, 120 órás képzést indított.

Petrás Anna, az említett intézmény vezetője, a népművészetet, a szakmát sérthetetlennek tartó TANÁR és MESTER messzemenő emberi és szakmai segítsége által a hazai képzés, azóta is folyamatos.

Először Szabadkán (Vajdaság 11 helységéből, 29 fő), majd Becskerekén (Bánát 7 helységéből, 31 fő), ezt követően Újvidéken (a környék 9 helységéből, 13 fő), Péterrévén (4 közösségből, 17 fő), Horgoson (17 fő) került sor az Alapfokú, ill. Szakkörvezetői képesítést adó hímzés tanfolyamok megszervezésére. A kezdeti időszakban, a vidékünket sújtotta háborús években az említett intézmény ill. Petrás Anna, valamint a Magyar Művelődési Intézet Népművészeti Osztálya ill. Borbély Jolán vezetők, meghatározó szerepet tölthettek be, a hazai népművészeti mozgalmon belül, a tárgyaló népművészet kibontakozásában!

Az ALAPFOKÚ HÍMZŐ TANFOLYAMok 120 órás képzése során a hallgatók, elméleti és gyakorlati oktatásban részesültek: néprajzi (táji tagolódás és életmód), művészettörténeti, történelmi alapismereteket szereztek. Továbbá, csoportlektanról hallhattak előadást. Szakmaelmélettel és anyagismerettel is ismerkedtek, a gyakorlati oktatáson túl. Az első év végén, sikeres vizsgatétel esetén szereztek jogot a hallgatók, a SZAKKÖRVEZETŐI KÉPZÉS beiratkozásához, mely ugyancsak 120 órás képzésből állt.

A közel száz tanítvány ma, Vajdaságszerte iskolákban, táborokban oktat, szakköröket vezet. Az érdeklődés igen nagy volt és maradt is. A VMF szervezésében népi hímzés oktatás jelenleg Horgoson folyik (17 fő) Raj Rozália irányításával, gyakorlati oktató Zuberec Vera, egykori tanítvány.

A csipkeverés területén és elindult a képzés. Tudását Zuberec Vera a temerini érdeklődőknek adja át, a VMF megbízásából.

FELHÍVÁS

A **VAJDASÁGI MAGYAR FOLKLÓRKÖZPONT** (24000 Subotica, *Age Mamužića 13/II.*) szervezésében és a **Petőfi Sándor MME** (21000 Novi Sad, *József A. 16*) kivitelezésében, folyó év októberétől kilenc hónapos

ALAPFOKÚ HÍMZŐ tanfolyam

indul **Újvidéken**. Elsősorban a gyakorló pedagógusokat, a művelődési egyesületek népművészeti szakcsoportjainak vezetőit, továbbá mindazok jelentkezését várjuk, akik behatóbban kívánnak foglalkozni, a magyar nyelvterület tájegységei népi díszítőművészetének egyik igen közismert ágával a hímzéssel. Célunk, hogy az érdeklődők egy - egy táj jellegzetes motívumait, mintakincsét, öltéstechnikáját úgy ismerjék meg, hogy képesek legyenek a gyakorlatban azt megfelelő módon alkalmazni, tehát a tárgyalkotó népművészetben belül, olyan darabokat **LEGYEN KÉPES** készíteni, melyek úgy esztétikai, mint használati szempontból, megfeleljenek a mai kor követelményeinek.

Nálunk eddig erre intézményes lehetőség nem volt. Ezt a hiányt kívántuk pótolni, az elmúlt két évben Szabadkán és a múlt iskolaévben Nagybecskerekén szervezett tanfolyammal, és azonos jelleggel szervezzük most Újvidéken is. A hazai előadókon kívül magyarországi szakembereket is hívunk tanfolyamunkra, mely önköltséges. A tandíj összegéhez párosul az anyagköltség és a szakirodalom költsége.

A havonként egy hétvégén (szombat /9-18 óráig/- vasárnap/8-12 óráig/) tartandó összejövetel tandíja, a jelentkezők számától függ. A szükséges és ajánlott szakirodalmat, valamint a munkához megfelelő anyagot, a szervezőnél lehet majd beszerezni.

Az érdeklődők jelentkezését (név, cím, telefon) mielőbb, illetve október 5-ig írásban vagy telefonon (021/367-081) az újvidéki **Petőfi Sándor MME**-ben várjuk. Érdeklődni: 024/556-288 a tanfolyamvezetőnél.

Szabadka, 1997. IX. 10.

Vajdasági Magyar Folklórközpont
Petőfi Sándor MME

A hímző tanfolyamok szervezése, lebonyolítása és eredményei során szerzett tapasztalatokra alapozva, a textiltől maradván érlelődött a kezdeményezőben, a tárgyaló népművészetben belül, a népi kismesterségek egyéb területén való oktatás szervezésének gondolata. A körülmények megteremtésének, azaz a szükséges eszközök és szerszámok beszerzésének egyetlen lehetőségét a pályázásokban látta, mely gondolkodás eredményre vezető volt. A négy db paraszt szövőszék és három db álló szövőkeret beszerzése után, 2003. májusában, 120 órás **SZÖVŐISKOLÁT/tanfolyamot indított** a VMF. A felhívásra az érdeklődés, jóval nagyobb volt a vártnál. Végül 16 tanulóval indult a tanfolyam a Vajdaság 14 helységéből (Tornyos, Kanizsa, Zenta, Taganaras, Fölsőhegy, Becse, Újvidék, Kishegyes, Szenttamás, Temerin, Topolya, Feketics, Ómoravica, Bajsa, Horgos).

Az egy iskolaévet betöltő program (9 találkozás), havonkénti másfél napos előadásokból áll. A képzés során a hallgatók, néprajzi (táji tagolódás, életmód), művészettörténeti, történelmi, anyagismereti, szakmaelméleti, csoportlélektani, előadásokat is hallgattak a gyakorlati oktatáson kívül. A program a Békés Megyei Művelődési Központ Kézműves Szakiskola és Alapfokú Népművészeti Iskola szövő tagozatának csökkentett programja alapján készült. A tanfolyam vezetője Raj Rozália, állandó gyakorlati ill. szakmai irányítója és oktatója Lakatos Istvánné, az említett oktató-képző szakembere jelenleg is. Az I. generáció gyakorlati oktatója volt Csomortán Melinda is, Pacséról. Az említetteken kívül, hivatásos magyarországi vendégelőadó és hazai szakemberek a tanfolyamok oktatói. Néprajzi előadó dr. Bárkányi Ildikó néprajzos, a szegedi Móra Ferenc Múzeum néprajzi osztályának vezetője volt. Történelmi előadást Vass Géza történész, a szabadkai Műemlékvédő Intézet igazgatója tartott, a művészettörténet alapjaival Gyurkovics Hunor grafikusművész a szabadkai Óvóképző tanára ismertette a hallgatókat, csoportlélektanról Kovács Zsuzsanna pszichológus tartott előadást.

A képzés során a hallgatók, a magyarság körében, a szakirodalomból ismert szövés- és szövés-technikák elsajátításán túl, a vidék szövéskultúrájának díszítményeit a tanfolyam követelményének részeként, a hagyományos darabok folyamatos gyűjtése során ismerték meg. A terepi gyűjtést követően, az anyag rendszerezése után, a korban és tájban beazonosítható díszítményeket újraértelmezve, új megfogalmazásban, egyéni tervezés szerint alkalmazták az új darabokon.

Kezdetként, a rongyszönyegek általános elterjedésére való tekintettel, a vidék magyarsága körében alkalmazott csikritmus változatait tanulmányozták (a hagyományos darabokon), ill. a gyakorlatban a technikai alapfogásokkal ismerkedtek meg az érdeklődők.

A szerzett ismeretekre épült a gyapjú, mint alapanyag tulajdonságainak, továbbá a magyarság körében történő alkalmazási területének, a gyapjúszőttestek díszítményei- nek és a díszítmény szerkezeti felépítésének megismerése.

Tekintettel arra, hogy az itt élő magyarság szövéskultúrájának felkutatása és dokumentálása eddig nem történt meg, a témára kiadványok nem jelentek meg, a tanfolyam többek között, ezt a célt is szolgálja.

A hallgatók bevonásával történt/történik folyamatosan a hímes vásznak összegyűjtése és dokumentálása máig, egy majdani kiadvány elkészítése céljából.

Az első tanfolyam idején a textil gyűjtés olyan eredményes volt, hogy bajsai hallgatónk Szuhankó Ruzsena helyben összegyűjtött anyaga vándorkiállítás formájában, Vajdaság négy közösségében (Fölsőhegy, Újvidék, Tornyos, Bajsa) a VMF kezdeményezésére és társzervezésében, bemutatásra került.

A tanfolyam másik jelentős célja, az al-dunai székelység körében még felgyűjthető, idetelepülésükkel Bukovinából magukkal hozott FESTÉKESEK összegyűjtése, dokumentálása, megismertetése, díszítményeik továbbéltetése céljából. A tanfolyam végén a hallgatók közül, 11-en tettek sikeres vizsgát, mely által jogot szereztek a II. év beiratkozásához.

A 2004/2005-ös iskolaévben folytatódott az oktatás. Az érdeklődés a téma iránt, továbbra is igen nagy volt. Ezúttal is 16 fő volt a hallgatók száma, u. i. műhelyünk felszereltsége ezt a létszámot tudja vállalni. Vidékünk hét helységéből érkeztek a tanfolyam hallgatói: Szabadka, Palics, Zombor, Zenta, Temerin, Oromhegyes, Péterréve. A vizsgatételt ezúttal 15-en vállalták, továbbá, az előző tanfolyam hallgatói közül még 2 személy.

A 2005/2006-os iskolaévben újabb csoport, a III. generáció indult a kezdők számára előrelátott szövőiskolába, ezúttal 15 jelentkezővel, a következő helységekből: Zenta, Magyarcsernye, Topolya, Szabadka, Palics, Pacsér, Újvidék, Budiszava, Doroszló.

Külön eredményként tartja számon a VMF, hogy a kezdő csoport mellett, haladók számára is indul képzés, az eddig végzett hallgatók kérésére. A 19 jelentkező a II. év programját követheti majd. A program összeállításában és az oktatásban továbbra is a békéscsabai kollégák sietettek segítségünkre. A Békés Megyei Művelődési Központ Kézműves Iskolája redukált programja alapján, a helyi szükségletek és körülmények figyelembe vételével van előrelátva a munka. A tervek szerint ebben az évben, a Kárpát-medence néhány tájegységének hagyományos szövőkultúrájával, ill. az egykor jelentős szövőközpontok tevékenységével ismerkednek behatóbban a hallgatók: Sárköz, Baranya, Békés, Heves, Szabolcs-Szatmár, valamint Bukovina. A Belgrád környéki Pancsován, Hertelendyfalván, folyamatban van a gyűjtés.

A tanfolyam vezetője Raj Rozália.

A VMF, egyéb felvállalt tevékenysége mellett, elsősorban az érdekelt vajdasági magyarság, és minden más érdeklődő számára, biztosítani kívánja a tárgykötő népművészet területén is a folyamatos szakmai képzést, bemutatkozást, megmérettetést.

Tekintettel arra, hogy a mesterség tudóinak elhalásával, tájunkon a népi fazekasság oktatása is megszűnt, eddigi képzéseink mellett, 2005. őszétől a munkához szükséges alapeszközök és felszerelés biztosításával, újabb kézműves képzés beindítását látta elő a szervezet, **FAZEKAS ISKOLA** elnevezéssel.

Ugyanis, mára alig akad keramikus aki a téma iránt érdeklődne, de főként az olyan, aki a képzésben és tudása továbbadásában is érdekelt. Az utánpótlás hiányának másik oka, hogy a témára vonatkozó információhoz is nehezen jut az esetleges érdeklődő.

Ezúttal is 120 órás felnőttképzésről van szó, mely a korábbi jól bevált módszer és tapasztalat alapján a hímzők és szövők képzési módszerének mintájára történik majd.

A Kárpát-medence magyar tájaira jellemző népi kerámia és fazekasközpontok megismertetése, magyar nyelven, elméleti és gyakorlati képzés formájában van előre látva, a hazai adott körülményekhez, igényekhez és szükségletekhez igazodva. A fazekas műhely eszközeit az Apáczay Közalapítvány sikeres pályázójaként szerezte be a VMF. Az előrelátottak szerint a budapesti *dr. Kresz Mária Alapítvány Fazekasközpont* programjára alapozva történik a képzés.

FELHÍVÁS

A **VAJDASÁGI MAGYAR FOLKLÓRKÖZPONT** (24000 Szabadka, B. Nušić u. 2.) vidékünkön első alkalommal

FAZEKAS TANFOLYAMOT

szervez /elméleti és gyakorlati oktatás/. A 120 órás képzést 2005. őszétől, tíz összejövettel **SZABADKÁN** tervezzük. Tanfolyamunkra mindazok jelentkezését várjuk, akik behatóbban kívánnak foglalkozni az agyagból készült használati tárgyak előállításai módjával, a **marokedényektől** a **korongozásig**. Célunk, hogy az érdeklődők betekintést nyerjenek a magyar **NÉPI KERÁMIA** történelmébe, a technikai kivitelezés változatosságába, azaz, hogy elsajátítják a **fazekasság** alapfogásait, valamint a díszítőtechnikák alapjait úgy, hogy azokat képesek legyenek továbbadni, továbbá, hogy megismerjék egy - egy táj jellegzetes motívumait, mintakincsét, ill. azt a gyakorlatban megfelelő módon tudják alkalmazni. Tehát, hogy a tárgyaló népművészetben belül a **hitelesség** és **hagyományhűség** szempontjait alapul véve, a **magyar népi díszítőelemekre** építkezve olyan darabokat tudjanak készíteni, melyek úgy esztétikai, mint használati szempontból, megfeleljenek a mai kor követelményeinek A hazai előadókon kívül, magyarországi szakembereket hívunk tanfolyamunkra, mely önköltséges. A tandíj összegéhez párosul az anyagköltség és a szakirodalom költsége. Az ajánlott szakirodalom, valamint a munkához szükséges, megfelelő anyag beszerzését, a szervező vállalja fel. A havonként egy hétvégi (szombat /08, 00-19, 00 óra/- vasárnap/08, 00-12, 00 óra között/) összejövetelek teljes tandíja **160**-nak megfelelő dinárösszeg, mely a szervezet folyószámlájára fizetendő, egyösszegben. Az étkezés és szállás biztosításához is segítséget nyújt a szervező. **Az érdeklődők jelentkezését (név, cím, telefon) a korlátozott létszám miatt mielőbb, illetve 2005. október 25-ig várjuk, írásban** (posta/fax/e-mail). Az érdeklődőknek a jelentkezés sorrendjében válaszolunk és küldjük meg a szükséges, további tudnivalókat. Érdeklődni, szervezetünk feltüntetett utolérhetőségein (**Tel. - üzennetrögzítő / fax: ++ 381 (0)24 553-069 web: <http://www.vmf.org.vu> e-mail: vmf@tippnet.co.vu**), továbbá a 063 8 423 797 és 063 8 658 661-es számon lehet.

Szabadka, 2005. okt. 15.

ÉVENKÉNT ISMÉTLŐDŐ ESEMÉNYEK

2002-ben első alkalommal került megrendezésre a *VAJDASÁGI MAGYAR TÁJHÁZAK MÚLTJA, JELEN, JÖVŐJE* c. szakmai tanácskozás a VMF szervezésében.

Több éves odafigyelés előzte meg szervezetünk azon tervét, hogy a vidékünkön még fellelhető hagyományos népi kultúrára vonatkozó és összegyűjthető tárgyi emlékekkel is foglalkozzon. Hogy kezdeményezze és szorgalmazza, azok hosszútávú megmaradásáról a gondoskodást, a vidék magyar tájház-láncolatának kiépítését, bővítését, hozzáértő szakembergárda és a korábban létrehozott néprajzi gyűjtemények és kevés számú tájház létrehozójának bevonásával, szakmai segítsége által. Tette ezt annál is inkább, mert azt tapasztalta, hogy az említett, letűnt világ tárgyi emlékei nagy részének gondozása felvállalatlan. Ezidáig négy alkalommal szervezett a VMF a témára szakmai tanácskozást, melyek iránt igen komoly érdeklődés mutatkozott, általában 14 közösség képviselőjében, 30-35 fő vett részt. A visszajelzések is a folytatás igényéről szóltak, sőt az elmondások szerint az összejöveteleken elhangzottak, az új tájházak létrehozóinak, segítségét nyújtottak munkájukban.

A tanácskozások megszervezésének eddigi helyszínei: Doroszló, Kúla, Temerin, Horgos voltak. Néhány esetben az összejövetelt szakmai utazás egészítette ki.

Soron lévő V. összejövetelünket a VMF 10 éves fennállásának jegyében, 2005. november 25-én szervezzük meg Nyugat-Bácskában Gomboson, a Helyi Közösség, a József Attila Általános Iskola, valamint az Arany János Művelődési Egyesület társ-szervezésében.

1995-től Folklorközpontunk vállalta fel vidékünkön a **TÁNCHÁZTALÁLKOZÓK** folyamatos megszervezését. Először, 1995-ben Topolyán a Kodály Zoltán M. E. -el, 1996. májusában Feketicsen a helyi művelődési egyesülettel és a VMF részéről a Battyú népzenei együttes megbízásával került megrendezésére a III. Vajdasági Táncház-találkozó. Erre az alkalomra jelent meg a VMF által kiadott hangkazetta is, melyen Vajdaság legkiválóbb népzenei együttesei és szólistái szerepelnek. A hanghordozó, keresztmetszetet kívánt adni a vajdasági néptáncsal kapcsolatos népzenei élet minőségéről.

1997 és 2004. között folyamatosan, (1999-ben a bombázások évében elmaradt) Csókán, a helyi általános iskola adott otthont a rendezvénynek. A VMF társszervezője a helyi **MÓRA FERENC** Művelődési Egyesület volt. A VMF soros elnöke Vas Tibor volt, aki sajnos már nincs közöttünk. Főszerzőként, több éven át mindent megtett annak érdekében, hogy a rendezvény sikeres legyen. Köszönet neki érte. Nyugodjn békében.

Gondolatok a VI. Vajdasági Táncháztalálkozóról

A VMF által évenként, rendre év elején megjelenő ESMÉNYNAPTÁRában, már 2000 januárjában olvashatta az érdeklődő, a vidékünkön VI. alkalommal megrendezésre kerülő Táncháztalálkozó időpontját: 2000. okt. 14.

Aztán az idő múlásával, sajnos nem a bizakodás nőtt bennünk, hanem egyre bizonytalanabbak lettünk minden téren. Egyre tornyosultak a felhők a fejünk felett... Hogy féltünk e közben? Igen! Sokan! Hogy mitől? Minden rossztól, amit már tíz éve tudunk és attól is, amit még nem!

Közben dédelgettük a VI. Táncháztalálkozó megszervezésének gondolatát. Elnökünk Vas Tibor, aki egyben a csókai Móra Ferenc M. E. elnöke is – a rendezvénynek immár harmadik alkalommal otthontadó házigazdája – miközben mindent megtett annak érdekében, hogy a rendezvény létrejöhessen, addig az itthoni politikai helyzetből kifolyólag a biztalanság addig fokozódott, hogy a határon túlról meghívott vendégeink (táncoktatók és néptáncgyűttesek), sorra lemondták részvételüket. Végül mi is lemondunk a rendezvény megtartásáról.

Már-már úgy tűnt, hogy mint 1998-ban, kénytelenek leszünk a következő évre hasztani, amikor...

2000. október 5-6-án bekövetkezett a várva-várt fordulat! Igen, végre! Bár nem hozott megoldást – nem is hozhatott – a tíz éves gondok-bajok megoldására, a fájdalmak, a sebek gyógyulására, de REMÉNYT igen! Sokunkban újra megmozdulhatott az a teniakarás, ami csak szépet, jót hoz. Hát történjen rögtön, sürgősen, gyorsan türelmetlenkedtünk, pedig tudjuk, Krisztus Úrunk sem egy nap alatt teremtte a világot...!

Tehát újra szervezéshez láttunk. Akadózott ugyan minden, pl. ütközni látszott az időpont más rendezvény időpontjával, de az esemény irányában mutatkozó érdeklődés, biztató jelnek mutatkozott ahhoz, hogy az újrakezdés sikeres lehet ...

A rendezvény időpontja úgy mnódosult, hogy az eredetitől, csupán egy héttel került későbbre.

És eljött a nap, 2000. okt. 28. a VI. Vajdasági Táncháztalálkozó és Kirakodóvásár, a vidék népzene, néptánc, népdal és tárgyalgó népművészet szerelmeseinek találkozója.

A kézművesek érkeztek elsőnek. Először a bejelentkezettek, aztán azok is, akiket korábban hiába vártunk, vagy lemondták részvételüket. Az árúrok asztalain egyre változatosabb és gazdagabb lett az árúkinlat: nemezből készült, ma viselhető öltözetdarabok, lakástextilek, izelítő a magyar nyelvterület hímzőkultúrájából, erdélyi leányöltözet, hangszerek, gyöngyök, agyagedények, vesszőből, bőrből, csontból, fából készült játékok, használati tárgyak... Egyformán örültünk valamennyiüknek!

A szervezők asztalánál néprajzi és folklórjellegű kiadványokat vásárolhattak az érdeklődők és a feliratozott pólók is itt voltak kaphatók.

Közben már szólt a muzsika és zajlott a délelőtti programként előrelátott gyermektáncház, ahol több környező helység óvodájának és iskolájának, mosolygós arcú gyermekhadda ropta. Az óvónők a kicsikkel szinte egyként léptek és „fűjták” a dallamokat! Mindannyian mosolyogtunk! Örültünk a magyar muzsikának, egymásnak, a napnak melyet éltünk!

Délután, fiataljaink vették át a terepet. Bennünket, akiknek szívügye a hagyományos paraszti kultúra tudatosítása és továbbadása, felemelő érzés kerített hatalmába, látva a felnövekvő nemzedék egyre tömegesebb érkezését! És örömünkre egyre csak jöttek! Öten, tízen, húszan is egyszerre: gyalog, stoppal, busszal, vagy akár kerékpárral a szomszédos Zentáról, ha csak sötétedésig maradhatott is, eljött!

Oktatógárdánkat inkább hazai énekesek és táncosok képezték. Szólt a muzsika és fiataljaink egyre ropták! A csapások, jókedvű kurjantások, dobbantások zajában, a körbefonódó karok érintkezésében, az egymást kereső tekintetek találkozásának pillanatában, az éneklők dalban elmondott érzéseinek vallomásaiban minden benne volt: hagyománytisztelet, a hagyományok közösséget teremtő erejének hite, e hit továbbadásának igénye, és szinte nem lehetett tudni, hogy ki az oktató és ki a „tanuló”. A zenekar elé vonulva, valamennyien együtt kezdték az újabb dallamot, melybe a zenekar úgy kapcsolódott be, mint Doroszlón valamikor az 1950-es években amikor a rezesbandában Csibili Pista bácsi a klarinétját magasbaemelve zendített rá a mulatni akaró, „nótát parancsuló” legény nótájára, aki vagy örömét vagy bánatát osztotta meg a világgal. A tánc varázslatos erejével volt telített a terem! Perdült a lány, újra, újra...

Az előrelátott áramszünettel természetesen számoltunk, így bekövetkezte, már egyáltalán nem volt zavaró. A félhomályban épp úgy szorítottuk meg a réglátott barátok kezét, mintha a nap süttött volna ránk.

Sokan voltunk. Többen, mint bármely évben ezidáig. Úgy tűnik, öt évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy biztonsággal tudjuk mondani: a rendezvény létjogosultsága beigazoldott! SZÜKSÉG van rá!

Az esti gála alkalmával, szünni nem akaró tapssal jutalmazta a közönség a fellépőket.

Aztán következett ismét a kötetlen társalgás. A napi, sokszor fergeteges tánc lassan csillapodott, de kellemes hangulatban folytatódott a mulatozás. A kitaróbbak hajnali 4-kor „ráztak” kezét egymással, mondván: találkozunk 2001. okt. 16-án Csókán, a VII. Vajdasági Táncháztalálkozóon.

Úgy legyen!

Szabadka, 2000. novembere

Raj Rozália

2004-ben az elnökség felhívást tett közzé a rendezvény társ szervezésére vonatkozóan. A jelentkezők közül a választása az újvidéki Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesületre esett. Táncegyüttesének, és egyben tagságunknak három tagja: Kiss Zselyko-Zsiga, Kovács Zsuzsanna és Takács Gyula vállalták fel a rendezvény megszervezését és lebonyolításának irányítását.

Egynapos folklóróra

Ez év október 09-én immár IX. alkalommal került megrendezésre a Vajdasági Táncháztalálkozó és Kirakodóvásár, melynek újraindítását, több éves kimaradás után 1995-től, az akkor még alakulófélben lévő VMF kezdeményezte. 1996-tól már folyamatosan szervezetünk vállalta fel, a rendezvény évenkénti megszervezésének kezdeményezését. A kivitelezés helyszínéről is a VMF elnöksége dönt évenként, miután az általa megjelentetett pályázati felhívás alapján, a kivitelezést vállaló művelődési egyesületek jelentkezése megtörténik. Sikeres együttműködés esetén, több éven keresztül azonos helyszínen maradhat a találkozó, így került sor a megrendezésére öt alkalommal, október második szombatján, Csókán, amikor a Móra Ferenc Művelődési Egyesület volt a társ szervező.

Az ez év tavaszán kiírt pályázati felhívásra jelentkező négy művelődési egyesület kérelme közül, a VMF elnöksége, ezúttal az újvidéki Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület kérelmének tett eleget, több okból kifolyólag:

az újvidéki egyesület, már korábban is pályázott a rendezvény kivitelezésére vonatkozóan viszont ezt a jogot akkor csókai M. E. nyerte el.

az egyesületben működő CSÚRDÖNGÖLŐ táncegyüttes és GUZSALYAS leánykórus, aki a rendezvény lebonyolítását vállalta, vidékünk néptáncmozgalma iránt nem csupán érdeklődést mutat a vegyes nemzetiségű nagyvárosban, hanem igen eredményesen is működik már több éven keresztül.

a Tartományi Székváros Újvidék, könnyen megközelíthető úgy a Bácska, Bánát, mint a közeli a Szerémség felől, mint a határon túlról.

A táncegyüttes vezetője Kis Zselykó (mindenki Zsigája), aki a budapesti Magyar Táncművészeti Főiskola nyíregyházi tagozatának III. éves hallgatója, átgondolt koncepcióval építette fel a rendezvény programját két társával, Kovács Zsuzsannával és Takács Gyulával, a rendezvény főszervezőivel.

A téma: Hagyományörzők. A cél, vidékünk hagyományörző együttesének és a határon túli rokon, ill. azon vidékek hagyományörző együttesének párhuzamos bemutatása/bemutatkozása volt, ahonnan vidékünk hagyományörző közösségei lakosságának ősei, származnak. Hogy ez a téma, hány oldalról közelíthető meg, járható körül, annak részletezését itt most nem tartom szükségesnek, inkább azokról a személyt tartott szempontokról szólnék, melyeket Zsigáék tartottunk fontosnak.

Úgy gondoljuk, találó volt egyik barátunk megjegyzése miután a programot

böngészte, mondván: akár egy napos népzenei és néptánc történelem órának is nevezhető az idei táncháztalálkozó. Bár jellegében elsősorban a mozgalom iránt vonzódók, érdeklődők az azonosan gondolkodók, kultúrált szórakozásának alkalmát kívánt lenni a rendezvény, mindenképpen külön színfoltja volt a rokonegyüttesek bemutatkozása. Érzékelhető volt a régebbi és újabb irányzat, az azonosság mellett a különbözőség is. Elemezhető volt a látottakból, hallottakból az is, hogy mi maradt a hagyományos kultúrából, mi változott a határon túl ill. vidékünkön az idetelepedéstől napjainkig, mozgásban, hangzásban, látványban, akár az öltözet elemei, vagy egyéb részleteket tanulmányozva, miután mára felbomlottak azok a közösségek, melyek teremtői, alkotói voltak egykori tárgyi és szellemi kultúránknak.

Alkalmat kínálok ugyanakkor a kötetlen szórakozásra, a szakmai berkeken belül történetek megbeszélésére, a népi kézművesség mai termékeinek kézbevitelére/megvásárlására, tárgyaló népművészetünk mai irányvonalának érzékelésére, a csak a muzsika és tánc adta gyönyörűség gyűrűjében, a sajátos öltözetek tarkaságában, a tájjellegű nyelvezet hangzása mellett.

Történt mindez azért, mert a vidékünkön létező, a Sárközben települt Doroszló és Gombos mellett, a sárközi Ócsényből, az al-dunai székelységet képviselő Hertelendyalva táncegyüttese mellett, a magyarországi Tevel falu hagyományörző együttese, a főként Nyitra megyéből vidékünkre települt Kupuszina együttese mellett, a Felvidékről Kalász faluja együttese volt a rendezvény vendége.

Valamennyi együttes egy-egy műsorszámmal az esti gálaműsoron is bemutatkozott, de valójában, az egész napkülönböző módon, a hagyományörzés jegyében telt, hiszen a délelőtti előrelátott gyermek táncházban és a délutáni felnőtt és ifjúsági táncházban is, a hagyományörző falvak táncainak oktatását látták elő a szervezők, főként az említett közösségek táncosainak vezetésével.

Érdeemes néhány szót szólni a rendezvény helyszínéről is. Az újvidéki szervezők, többszöri megfontolás után, a helyi József Attila Általános Iskolát tartották a legmegfelelőbbnek, és úgy tűnik, még az utólagosan megmutatkozott hiányosságok mellett is, hogy jó döntés volt. Tágas, világos terem, folyosók, előcsarnok, udvar állt a rendezvény résztvevőinek rendelkezésére. A tornateremben (melynek akusztikája és színpada ugyan nem volt a legmegfelelőbb), az oktatás a kirakodóvásár, a kézműves bemutatkozás, az esti gála, egyik sarkában pedig a kocsma kapott helyet. Az iskola termeiben, folyosóján, előcsarnokában, tehát egymáshoz viszonylag közel, az egyéb, előrelátott programok váltották egymást.

Új színfoltja volt a rendezvénynek a Nagy István által kezdeményezett ETNO mozi, ahol a nap folyamán olyan alkotásokat tekinthettek meg az érdeklődők, mint pl. a TINKA (Martin György porté) Sztanó Hédi, vagy Tomory Nagy Imre: A gömöri fafaragók és Rák József: Kalotaszeg nagyszonyja alkotások, hogy csak néhányat említsék.

Új tartalommal gazdagodott a rendezvény abból a szempontból is, hogy nyolc év eltelté után, a szervezők módot találtak egy újabb hanghordozó kiadásához. A rendezvény alkalmával került sor az új CD bemutatójára is. A CD-n szereplő együttesek és szolisták bemutatkozása által, ismét keresztmetszetet kaphat az érdeklő-

dó, a vidék népzenei mozgalmára vonatkozóan. A felkért előadók között a népművészet ifjú mesterei is szerepelnek. Így a felkérés Ivánovics Tünde, Micsik Béla, Polgár Lilla és Tényi Edit irányában, természetesen a címet elnyert előadói kategóriára vonatkozott. Ezen kívül, a Csókai férfikórus, a Dobradói asszonykórus, a Guzsalyas énekegyüttes, a Juhászok zenekar, a Pancsovai férfikórus, a Szelence énekegyüttes a Szőkös és a Torontál zenekar szerepel a CD-n. A kirakodóvásár ez évben volt talán a legtömegesebb és leggazdagabb. Egyre népesedő kézműveseink köréből, több alkotó: Kollár Ilus csuhés, Lindeman Éva gyékénykötő, Lukács Valéria nemezelő, Seregély Endre kosárfonó, Dimény Ibolya gyöngyfűző, Lócz Hajnalka és Szuhankó Ruzsena szövők, Sram Tibor cserepes, mesterség-bemutatót is tartott.

A Raj Rozália rendezésében bemutatott kiállításon Bajsai szöttesek címmel, a Bácsstopolya tőzsomszédságában található három nemzet alkotta (magyar, szerb, szlovák) kis település magyarsága által, egykor készült himes vásznak is a nagyközönség elé kerültek, párhuzamosan a VMF által a 2003/2004. tanév folyamán szervezett 120 órás szövőtanfolyam hallgatói által készült, főként rongy- és gyapjúszöttesekkel.

Tehát, aki a már több éve egyazon időpontban (október második szombatján) megszervezett találkozót számon tartotta és részese kívánt lenni, azon kívül, hogy kedvére szórakozhatott, több módon és szinten gazdagodhatott is, hiszen a program igen változatos és gazdag volt. A szervezők igyekezetének köszönhetően a szakmára vonatkozóan, még soha nem volt ennyi lehetőség a tájékozódásra. Ugyanis itt, most egyidőben négy hazai és számos határon túli hagyományörző közösség együttese volt jelen. A rendezvényre felfigyelt a sajtó, és a média is. Az újvidéki TV munkatársai jelenlétének köszönhetően, az esti gálaműsort örömkre, ezúttal élő adásban követhették a nézők!

Az esti gálát természetesen, hajnalig tartó multság követte!

Szólnék a tényről is, hogy az újvidéki kivitelező lelkes csapatának széleslátókörűsége, igyekezete és kiváló propagandája ellenére is, az idej rendezvény tömegességében a szervezők elvárásán alul maradt. Természetesen nem várható el, hogy közösségeinkben mindenki imádja a népzene és néptáncot. Viszont, akinek ÜGYE a mozgalom, és részesének tartja magát, attól mégis csak elvárható, hogy az évenként megrendezésre kerülő rendezvényen megjelenjen akkor is, ha nem kap színpadi fellépésre lehetőséget. Az a néptáncos, de a népi kultúra iránt általában érdeklődő is, aki ilyen vagy olyan okból kifolyólag mégis távol maradt, vagy nem tartotta érdemesnek, hogy a rendezvényen ott legyen, jóval szegényebb ma azoktól, akik a nap folyamán az idősektől akár zenészekről, akár táncosoktól a régi falusi értékrendről, táncalkalmakról, azok szokásairól, vagy az öltözetek eleméről, órákon át kérdezősködtek, a zenét és táncot, szinte eredeti környezetben (nem színpadon!) természetszerűen, egy-egy adott közösség, eredeti szórakozási funkciójába helyezve élvezték, tudtak meg többet első kézből, hiszen tudvalevő, hogy a kisebbségben élők őrzik meg leghatékonyabban az örökséget.

A sok élmény mellett, elszomorító volt, hogy a Délbánati Művelődési Egyesületek Találkozóját Székelykevényen, és a bácsfeketehegyi művelődési egyesületben a szervezők, a szerémségi találkozót éppen erre az időpontra látták elő, kötelezve az együtteseket az otthoni fellépésre, tehát megakadályozva őket abban, hogy a szakmában ismerős társaikkal kötetlenül szórakozhassanak, miközben szakmai tudásuk is gyarapodhat. A legmeglepőbb mégis az volt, hogy az éppen induló néptáncoktató tanfolyam szabadkai és topolyai szervezői sem tartották számon a rendezvényt, vagy „elfelejtették”, és vagy húsz-harminc társuk éppen ezen okból kifolyólag kényszerült iskolapadba, éppen ezen a napon. Sajnálattunkra, bizonyára az anyaországi előadót/előadókat sem értesítették az eseményről, aki/akik reméljük, hogy minden bizonnyal fontosnak tartották volna, hogy tanítványaik, a jövődöbéli néptáncoktatók a rendezvényen akár tanulóként (is) legyenek jelen, hiszen egy helyen juthattak volna olyan szakmai információkhoz, melyek megszerzéséhez hasonló alkalma csak ritkán, vagy sosem kínálkozik az életben az embernek. Főként az utóbbi év vízumkényszeréből kifolyólag, egyre nehezebbnek bizonyul fiataljaink külföldre való utazása, pl. terepi (néprajzi) gyűjtés céljából, mondjuk a szlovákiai, vagy romániai magyar közösségekbe...

Egy 2002-es közvélemény-kutatás jut eszembe közben, mely a budapesti táncháztalálkozóra vonatkozóan készült. Az értékelés szerint, a felnőtt látogatók körében a diplomások aránya igen magas volt. Közel háromnegyedük rendelkezett főiskolai vagy egyetemi diplomával. Hát... A mi esetünkben, a hazai fiatal értelmiség is bizony távol maradt. Sőt! A vidékünkön néptáncot oktató együttesvezetők többsége sem tartotta fontosnak a rendezvényen való részvételt csoportjukkal, mint ahogyan a gyermekcsoport-vezetők és pedagógusok többsége sem. Elképzelhető, hogy a népzenei műveltség és az oktatás általános hiányosságával magyarázható távolmaradásuk? Talán végig sem gondolták, felmérni sem képesek milyen élménytől ill. ismeretszerzési lehetőségtől (belenevelődés, mi az?) fosztották meg tanítványaikat?

Mindennek ellenére a résztvevők visszajelzéseiből ítélve, a rendezvény egy éves (2003.) kiesése után is, a találkozó sikeresnek mondható, hiszen tartalmában nem csak hozta az eddigi színvonalat, hanem a folyamatos fejlődést is megtartotta.

Szabadka, 2004. novembere

Raj Rozália

A 10. Vajdasági Táncháztalálkozót és Kirakodóvásárt, ugyancsak Újvidéken 2005. október 01-én, a helyi Csürdöngölő néptáncegyüttes társszervezésében rendezte a VMF. Az elmúlt két évben egy-egy CD lemez is megjelent a rendezvény alkalmára, a hazai népzenei együttesek, szólisták és énekcsoportok bemutatásával.

KÉTÉVENKÉNT ISMÉTLŐDŐ ESEMÉNYEK

Az elért eredmény nyilvános bemutatása céljából Raj Rozália ötlete nyomán a VMF 1998-ban hirdette meg első alkalommal a *POLÁK MARGIT* hímezőpályázatot. A rendezvény azóta, kétévenkénti gyakorisággal kerül folyamatosan megrendezésre. A pályázat meghirdetésével új megmérettetési formát vezetett be a VMF és a kiállításra szánt hímezésanyag, hivatásos szakemberekből álló szakzsűri elbírálásával, *vidékünkön első ízben, előzsűrizés után került kiállításon bemutatásra*. A soron lévő V. rendezvény megszervezése 2006. tavaszára van előre látva.

Az eltelt időszak, igen magas szintű szakmai fejlődést mutat.

A VMF által meghirdetett pályázati kiállításokon, egyre nagyobb létszámban jelennek meg a hímezők. Elsősorban a VMF tanfolyamainak hallgatói, ill. azok tanítványai vagy szakköreik tagsága. Az elvárásnak megfelelően a képzések eredményeként, az elkészített alkotásokat használati tárgyak képezik, melyeken tovább élnek az egykori magyar paraszti világ használati tárgyainak díszítőelemei. 1998-tól a rendezvények alkalmával, három személyt a VMF **külön szakmai elismerésben** részesít **kiemelkedő alkotásáért**. Ezt az elismerést eddig, a következő személyek vehették át:

1998-ban:

1. †De Negri Júlia (Szabadka)
2. †Tóth Eszter (Debelyacsa)
3. Öreg Teréz (Péterréve)

2002-ben:

1. Szűgyi Zsuzsanna (Zenta)
2. Zuberec Vera (Újvidék)
3. Soponyai Gizella (Becskerek)

2000-ben:

1. † Vince Amália (Szabadka)
2. Goga Erzsébet (Kúla)
3. Gutási Márta (Maga rkaizsa)

2004-ben:

1. Sebők Valéria (Szabadka)
2. Vatai Zsuzsanna (Zenta)
3. Biacsi Erzsébet (Péterréve)

FELHÍVÁS

*A Vajdasági Magyar Folklorközpont pályázatot hirdet
a IV. POLÁK MARGIT hímzéspályázaton való részvételhez*

A pályázat célja: elsősorban **vidékünk**, továbbá a Kárpát-medence magyar, hagyományos, **népi-paraszti** hímzései mintakincsének felkutatása, feldolgozása, továbbbéltetése.

Tehát a pályamunkák alkotói lehetőleg a hagyományos magyar népművészetből merítsenek alkotásaikhoz, melyek prezentálják a táji sajátosságokat, és a továbbélés tendenciáit. Alkotásaik egyben, használati tárgyak is legyenek.

Elfogadjuk továbbá a történeti ill. úri hímzessel készített pályamunkákat is, amennyiben azok díszítményei szerkezeti és egyéb sajátossággal bírnak.

A pályázaton bárki részt vehet: egyéni alkotók és csoportok. A szervező örömmel veszi, a tárgyegyüttesekkel és viseleti darabokkal való benevezést. A pályázat megmérettetési karaktere többlépcsős: a beérkezett darabok előválogatás és előzsűrizés után kerülnek bemutatásra.

A kiállítás anyagát a hazai és anyaországi szakemberekből álló szakzsűri bírálja felül. A kiállítás megnyitása: 2004. március 03-a, 16, 00 óra.

Helyszíne: a szabadkai városháza előcsarnoka.

A kiállítás megtekinthető: 2004. március 11-ig.

A pályázaton való részvétel benevezési díja személyenként, 300. 00 dinár. A pályamunkák beküldési határideje: 2004. február 28. Cím: VME, 24000 Subotica, B. Nušića 2. Info. : 024/577-318, vagy tel/üzenetrögtítő/ fax: 024/ 553-069.

Tisztelettel várjuk pályamunkáikat!

Szabadka, 2004. február 06.

a Szervezők

A pályázat iránt, nagyobb volt az érdeklődés az eddigiektől. Főleg, egyéni alkotók, de néhány csoport is jelentkezett. A Vajdaság 14 helységéből beérkezett anyag zsűrizését a szegedi Móra Ferenc Múzeum Néprajzi Osztályának vezetője Bárkányi Ildikó etnológus és Jellinek Márta Király Zsiga díjas Népi Iparművész végezték.

A kiállítás megrendezésére végül 2004. március 3-11. között került sor Szabadkán, a városháza előcsarnokában. Rendezték: Raj Rozália és Nagy István. A rendezvényt rangjának megfelelően, színvonalas ünnepi műsor keretein belül, Barsi Hajna etnográfus a Népi Iparművészeti Titkárság vezetője nyitotta meg.

A látogatók száma a kilenc nap alatt, több mint ezer volt. A rádió és a sajtó (Szabadkai újság, és a Magyar Szó napilap) is beszámolt az eseményről.

A magyar és szerb nyelvű meghívókon kívül, szórólapok, plakátok és színes fotókkal ellátott kiállítás vezető is készült.

A pályázatra ezúttal Vajdaság 14 helységéből 64 pályázótól 158 pályamunka érkezett. A bírálóbizottság 56 alkotó 107 darabját, a beérkezett anyag 67%-kát találta alkalmasnak a bemutatáshoz.

A pályázók nagyobb hányadát, továbbra is a tanfolyamokat végzett hímzők, tanítványaik illetve az általuk vezetett szakkörök tagjai képezik. Ugyanakkor, olyan közösség hímzőcsoportja is megjelent a pályázók között, amely a szakmai képzés kezdetén van csupán, ám gyakorlott hímzők alkotják. Néhány, a szakmában érdekelt, igényes magánszemély is jelentkezett alkotásával.

A pályázók 90%-ka a pályázat kiírásának megfelelően a néphagyományokhoz, a tiszta forráshoz nyúlt vissza, merített alkotásához, mely darab általában, napjaink ünnepeinek használati tárgyát képezi.

A vidékünkön leggyakrabban előforduló fehér lyukhímzés díszítményeinek folyamatos kutatása tükröződik a számos új mintával készült pályamunkán, mely technikával a legtöbb darab készült. Ugyanakkor, szép számban érkeztek alkotások, melyek a magyar nyelvterület tájegységeinek hímzőkultúrájából adnak ízelítőt. Ezek esetében a színvonal jelentős minőségbeli növekedése, a magyarországi nyári népi kézműves, illetve hímző-továbbképző táborokban való részvétel (Békéscsaba, Zalaegerszeg, Tállya, Velem) eredményének is tekinthető. Ugyanis, neves népi iparművészek tervei és tanácsai alapján készültek ezek az új darabok a pályázatra.

A képzett hímzők szakmai széleslátókörűsége megmutatkozott, az egy-egy tájegység hímzőkultúrája feldolgozásában is. Ezen továbblépési igény tükröződik a békési és csongrádi szücsbímzés, valamint a sárközi bíborvég mintakincsének alkalmazása által készült darabokon.

Az úri hímzés megjelenése az előző rendezvényeknek, csupán új színtoltja volt. Ezúttal viszont, változatos technikai kivitelezésben, példaértékű igényességgel készült, szakmai érettséget tükröző darabok kerülhettek bemutatásra.

Újdonságot jelent továbbá a al-dunai székelység mintakincsének feldolgozását vállaló horgosi csoport megjelenése a pályázaton, valamint a székelyekevei pályázó érdeklődése. Kár, hogy más hagyományörző közösség továbbra sem vállalja a pályázaton való részvételt.

A hagyománytisztelet megalapozottságára utaló jó példa az egyik egyéni pályázó vállalkozása; az egykori doroszlói tisztaszoba textiljeit készítette el a pályázatra.

Néhány olyan munka is érkezett, mely arra utal, hogy a technikai, kivitelezési és tervezési problémakörök letisztázására nagyobb hangsúlyt kell az alkotóknak fektet-

niük, a díszítmény hagyományos szerkezeti felépítése a darab formai, esztétikai szempontjainak összehangolásával.

Biztató jelnek mondható viszont az, hogy egyre kevesebb a pályázatra beérkezett olyan munka, melyek készítői szemléletükben nem alkalmazkodtak a pályázat igényeihez, ami azt igazolja, hogy egyre többen ismerik meg és fogadják el a pályázat szakmai rendszerét, követelményeit.

Igen lényeges dolog, az utánpótlást jelentő fiatalabb korosztálynak a pályázaton való részvétele!

A felhasznált alapanyag ezúttal is leginkább a fehér vagy nyersszínű lenvászon.

A hímzések közül legtöbb a szabadrajzú: a vidékünkre jellemző fehér lyukhímzés, a sárközi bíborvég feldolgozása, a békési és csongrádi szűcshímzés, a torockói szórhímzés, a kalotaszegi írásos, a korai kalocsai, a karádi, a komádi, a palóc, valamint az úri hímzés.

A kiállítás szép színfoltja a szálszámolásos technikával készült székely varrottasok kollekcója. A pályázatra ezúttal, csupán három viseleti darab érkezett.

Idén nem készült pályamunka a baranyai és sárközi főkötőmintákkal, valamint vagdالásos technikával.

Mindenképpen továbbra is követendő a hivatásos, értő szakember által átvett irányítás a népművészeti értékek továbbéltetésénél. Annak érdekében, hogy a népművészet egésze, így a tárgyalgó népművészet is, megfelelő rangra jusson, megkapja a neki kijáró elismerést az ú.n. magasművészeteket képviselők részéről is.

Végezetül a szervezők köszönetüket és elismerésüket fejezik ki mindazon alkotóknak, akik kiállításra érett, színvonalas alkotásaik beküldésével hozzájárultak népi hagyományaink továbbviteléhez.

A kiállításon bemutatott hímzések készítői:

Bagi Erika – Magyarkanizsa

Bábi Piroska – Topolya

Bárdos Valika – Szabadka

Berényi Mária – Horgos

Bessenyi Teréz – Szabadka

Biacsi Erzsébet – Péterréve

Bugarski Anna – Péterréve

Calbert Otília – Horgos

Csantavéri Gizella – Szabadka

De Negri Júlia – Szabadka

Dobó Márta – Horgos

Elek Horváth Erzsébet – Temerin

Faragó Mária – Temerin

Fejős Irén – Horgos

Fenyvesi Margit – Szabadka

Földesi Teréz – Péterréve

Gál Erzsébet – Szettamás

Gutási Márta – Magyarkanizsa

Đurović Katarina – Szabadka

Habram Emília – Magyarkanizsa

Hegedűs Erzsébet – Zenta

Hegedűs Katalin – Péterréve

Horváth Mária – Péterréve

Huszár Etelka – Horgos

Jenei Irén – Szabadka

Kanizsai Borbála – Szabadka

Kanyó Margit – Magyarkanizsa

Karapáncsics Ilona – Magyarkanizsa

Karácsonyi Erzsébet – Becse
Kasza Katalin – Temerin
Károly Márta – Zenta
Kávai Anna – Magyarkanizsa
Kiss Ilona – Horgos
Kocsis Ilona – Horgos
Kolenák Ibolya – Szenttamás
Kiss Piroska – Becse
Lócz Hajnalka – Temerin
Majoros Margit – Temerin
Nagyidai Margit – Temerin
Obradov Márta – Zenta
Pap Rózsa – Szenttamás
Paroski Gizella – Szenttamás

Pámel Borbála – Székelykeve
Péter Katalin – Péterréve
Pisarov Hilda – Szabadka
Pópity Erzsébet – Magyarkanizsa
Szabó Magda – Tornyos
Sorđe Márta – Magyarkanizsa
Szügyi Zsuzsa – Zenta
Szűcs Rozália – Temerin
Sebők Valéria – Szabadka
Sós Margit – Temerin
Sóti katica – Zenta
Vatai Zsuzsa – Zenta
Zuberec Vera – Újvidék

A bírálóbizottság tagjai:

Jellinek Márta Király Zsiga díjas
Népi Iparművész,
Bárkányi Ildikó, etnológus
a szegedi Móra Ferenc
Múzeum néprajzi osztályának
vezetője

A kiállítás rendezői:

Raj Rozália
Nagy István

Vajdasági Magyar Folklorközpont

IV. POLÁK MARGIT HÍMZÉSPÁLYÁZATI KIÁLLÍTÁS

2004. március 03. 16 óra

Szabadka, Városháza előcsarnoka (Szabadság tér 1.)

A kiállítást megnyitja:
BARSI HAJNA
etnográfus
Budapest

Közreműködnek:
Varga Orsolya és barátai

Varga Attila furulyás

A kiállítás megtekinthető: 2004. 03. 03. -11.

A budapesti Martin György Néptáncszövetség által létrehozott új megmérettetési forma, az új minősítési rendszer felállítása néptáncosok számára, érdeklődést váltott ki vidékünk táncegyüttes vezetői körében is. Az új szakmai megmérettetésre az előrelépés érdekében a **NEPTÁNCOSOK ORSZÁGOS BEMUTATÓ SZÍNPADA** rendezvény adott lehetőséget. Nagy István kezdeményezésére a kétévenkénti magyarországi minősítések „köztes éveiben”, 1997 óta a Martin György Néptáncszövetség és a Vajdasági Magyar Folklorközpont közösen rendezi a pályázat útján meghirdetett szakmai bemutatókat, ahol a magyarországgal azonos felhívás és követelmények alapján szerezhetnek szakmai minősítést a vajdasági magyar néptánc együttesek.

BEMUTATÓ SZÍNPAD Vajdaságban is

A budapesti Martin György Néptáncszövetség és a szabadkai székhelyű Vajdasági Magyar Folklorközpont együttműködésének köszönhetően 1999. november 27-én immár második alkalommal rendezték meg a VAJDASÁGI BEMUTATÓ SZÍNPAD elnevezésű rendezvényt. Támogatónk ezúttal az Illyés Közalapítvány, valamint a Martin György Néptáncszövetség volt. Mint két évvel ezelőtt, úgy ez alkalommal is a rendezvény Újvidéken az ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZban zajlott le a helyi Petőfi Sándor M. M. E. szervezésében.

Folklorközpontunk felhívására 6 olyan néptáncscsoport jelezte részvételi szándékát, akik a Magyarországon felállított új minősítés szerint, vállalták a megmérettetést. A minősítés lényege valójában az, hogy ösztönzést adjon a magyar néptáncművelő együttesek színpadi bemutatóinak - azok művészi színvonalának emeléséhez, és egyben megteremtse a feltételeket ahhoz, hogy a részvevő csoportok bekerülhessenek a kárpát-medence néptáncosainak rangsorolásába.

Az a magyarországi öttagú szakzsűri bírálta el az itt látott produkciókat, amely majd az anyaországban megrendezett Országos Bemutató Színpad rendezvény keretein belül is végzi ilyen jellegű teendőjét. A csoportokat hat szempont szerint: műsorszerkesztés, folklorisztikai hitelesség, koreográfiai megformálás, színpadi megjelenés, ének-zenei előadás, előadói színvonal; 0 és 150 pont között értékelt. Nagyszerű teljesítményt nyújtottak a csoportok, mondta bevezetőjében dr. Diószegi László, a zsűri elnöke, egyben a Martin György Néptáncszövetség elnöke is, azon az értékelésen, amelyen az értékelő-bizottság valamennyi tagja: Pálffy Gyula, Pál Lajos, Csasztvan András jóindulatú bírálatukkal, szakmai véleményükkel látták el az együtteseket. Sajnálattunkra a két évvel ezelőtt fellépő kupuszinai, szabadkai és becskerekai táncegyüttes nem volt jelen, viszont örömről és temerinből.

És íme a megmérettettek: *a péterrévei TISZA táncegyüttes 111 ponttal MINŐSÜLT; a temerini KALALA táncegyüttes 116 ponttal MINŐSÜLT, az újvidéki CSÜRDÖNGÖLŐ táncegyüttes 118 ponttal MINŐSÜLT, a becsei SZELENCE táncegyüttes 123 ponttal MINŐSÜLT, a topolyai CIRKALOM táncegyüttes 139 ponttal KIVÁLÓAN MINŐSÜLT, ők átvették a Martin-Oklevelet. A hagyományörző együttesek kategóriájában a hertelendyfalvi Tamási Áron Sz. M. M. E. táncscsoportja 130 ponttal úgyszintén KIVÁLÓAN MINŐSÜLT, és a Muharary-Oklevelet vette át. **GRATULÁLUNK NEKIK!***

Valamennyi táncegyütteseknek pedig jó felkészülést kívánunk a 2001-ben megrendezendő Vajdasági Bemutató Színpad rendezvényére.

(Raj Rozália- Szabadka)

FELHÍVÁS

A Martin György Néptáncszövetség – Budapest és a
Vajdasági Magyar Folklorközpont – Szabadka

Meghív valamennyi vajdasági felnőtt, magyar hagyományápoló és hagyomány-őrző néptáncgyűttest a minősítési értékelést adó **Néptáncosok Országos Bemutató Színpada** rendezvényre. A Bemutató Színpadon minden együttesnek 20 perces (max. 30 perc) – legalább két tájegység táncanyagát tartalmazó – szerkesztett (non – stop) műsort kell bemutatnia (hagyományörzőknek 10, max. 20 perc), amelyben nem szerepelhet önálló zenekari vagy más betétszám (amennyiben nem szerves része a produkciónak). Az öt tagú zsűri, kizárólag a színpadon látott műsor művészi összehatását értékeli, hat szempont alapján:

Műsorszerkesztés, dramaturgia,

Folklorisztikai hitelesség,

Koreográfiai megformálás,

Színpadi megjelenés,

Ének – zenei előadás,

Előadói színvonal.

A rendezvényre 2003. november 15-én kerül sor, az Újvidéki Színházban (Novosadsko Pozorište, Jovana Subotića 3–5, 21000 Újvidék). A minősítő fesztiválon való részvétel feltétele a benevezési díj (650,00 din) előzetes befizetése (a **355-1043344-92** számlaszámon: Mađarski Folkorni Centar u Vojvodini – Subotica, Naknada za učešće na festivalu) és a hiánytalanul kitöltött jelentkezési lap időbeni elküldése. A befizetésről szóló igazolást és a jelentkezési lapot 2003. szeptember 20-ig a következő címre várjuk: **Kiss Zsélykó, Ticanova 24/a, 21000 Novi Sad.**

Csak azokat a bejelentkezéseket áll módunkban figyelembe venni, melyek 2003. szeptember 20-án, 24 óráig befutnak a megadott címre. A bejelentkezés alapján az érdeklődő együtteseknek elküldjük a részletes programot.

Minden további információ valamint jelentkezési lap igénylés a következő telefonszámokon: **063/8-873-041 (Kiss Zsélykó), 063/8-541-104 (Kovács Zsuzsanna).**

Tisztelettel a
Vajdasági Magyar Folklorközpont
megbízásából

Kovács Zsuzsanna és Kiss Zsélykó
szervezők

Az V. Vajdasági Minősítő Fesztivál megrendezésére ez év november 19-20-án került sor, ezúttal is az Újvidéki Színházban a Csúrdöngölő táncegyüttes társszervezésében, nyilvános felhívás alapján.

Ez alkalommal 11 együttes vállalta a megmérettetést. A szakbizottság tagjai Dr. Diószegi László (elnök), Demarcsek György, Demarcsek Zsuzsanna, Eredics Gábor, Szilágyi Zsolt voltak. Valamennyien sok éves tapasztalattal rendelkező elismert szakemberek a szakmában. Egybehangzó véleményük a látott produkciók igen magas színvonalon való bemutatásról szólt. A kétnapos rendezvényen az együttesek a következő eredményt érték el: Hagyományörző Együttes Kupuszina-MINŐSÜLT (125, 5 pont), Róna Táncegyüttes Szabadka KIVÁLÓAN MINŐSÜLT (135, 5 pont), Tisza Táncegyüttes Péterréve MINŐSÜLT (114 pont), Csúrdöngölő táncegyüttes Újvidék KIVÁLÓAN MINŐSÜLT (132, 5 pont), Cirkalom Táncegyüttes Topolya-KIVÁLÓAN MINŐSÜLT (142 pont), Szelence táncegyüttes Becse-KIVÁLÓAN MINŐSÜLT (134, 5), Maroknyi Táncegyüttes Pancsova-MINŐSÜLT (103, 5 pont), Tarsóka Táncegyüttes Ada-MINŐSÜLT (105 pont), Kopogtató Táncegyüttes Ada-MINŐSÜLT (104, 5 pont), Rizgetős Táncegyüttes Kishegyes-MINŐSÜLT (126 pont), Ropogó Táncegyüttes Horgos-MINŐSÜLT (103 pont).

A VMF általában két dologra figyel a vajdasági magyar népművészeti mozgalomban:

1. mi az ami még nincs és igény volna rá
2. mi az ami van, de szakmailag jobbításra szorul

A fenti gondolatokat szemelőtt tartva a szervező a következőket tapasztalta:

- a néptáncgyűttesek többségénél szűkös a létszám – főleg kevés a jó táncos, akikre épül az egész csapat-,
- elég mostohák a körülmények a fellépések alkalmával;
- a nagylétszámú táncsoportok eredményeit tudva, „kisebbségi komplexusban szenved”, elbátortalanodik, sok együttes.

A probléma megoldása, az ösztönzés érdekében, kamara néptáncfesztivált hozott létre a VMF kislétszámú csoportok számára, mely, pénzjutalommal is jár. Az ötlethez partnerre, a pancsovai Petőfi Sándor ME Maroknyi táncsoportjának oszlopos tagjaiban talált a szervezet, és így került sor az al-dunai székely közösség támogatásával egy újabb fesztivál beindítására, mely néptáncos gondolkodással, több okból kifolyólag “csakis” a **SILLADRI** nevet kaphatta!

SILLADRI VAJDASÁGI MAGYAR KAMARA NÉPTÁNCFESZTIVÁL

SZABÁLYZATA

1.

A kamara néptáncfesztivál rendezvény a **VAJDASÁGI MAGYAR FOLKLÓRKÖZPONT** kezdeményezésére 2004-ben a VMF és a pancsovai *Petőfi Sándor M. E.* társszervezésében lesz megrendezve.

2.

A fesztivál célja:

* A Vajdaságban működő magyar néptáncgyűttesek számára, egy eddig még nem létező ÚJ, verseny jellegű, szakmai bemutatkozási lehetőség biztosítása **KAMARACSOPORTOK** létrehozásával, melyek a Kárpát-medence magyar néptáncincseiből merítenek produkcióikhoz.

* Egy rangos, magyar néptáncrendezvény folyamatos megszervezése Dél-Bánát területén.

* A kezdeményező, ezzel kívánja ösztönözni a kis létszámú csoportokat és az alkotókat, magas színvonalú, új alkotások létrehozásához, színpadi körülmények (fénytechnika, hangosítás, stb) biztosítása nélkül is.

3.

A kamara néptáncfesztivált (a továbbiakban fesztivál) a jövőben a VMF, és a pancsovai Petőfi Sándor M. E. -el szervezi meg minden páros év novemberében.

4.

A VMF fenntartja magának a fesztivál társszervezője megválasztásának mindenkori jogát.

5.

A fesztivál verseny jellegű, melyen két egyösszegű díj kerül kiosztásra. Minden fellépő kamaraegyüttes emléklapot kap.

6.

A fesztiválra minden működő vajdasági magyar művelődési egyesület, **egy** kamaracsoprotot nevezhet be.

7.

A **kamaracsoport átlagéletkora** nem lehet kevesebb **18** évnél, és max. 8 táncosból állhat. A koreográfiát élő zene - ének kísérheti (hangosítás nélkül !), és nem lehet hosszabb 5 percnél! A produkció időtállapása a csoportnak versenyből való kizárását vonja maga után.

8.

A benevezett néptáncprodukció kizárólag autentikus, magyar néptáncanyagból állítható össze.

9.

A szervezők által meghirdetett felhívásra a kitöltött **NEVEZÉSI LAP**pal és a benevezést igazoló befizetés másolatával, f. é. szeptember 15-ig, a VMF címén (24000 Szabadka, B. Nušića 2.), postai úton lehet jelentkezni.

10.

A produkciókat zsűri követi, és a legjobbnak minősült csoportnak ítéli oda a fesztivál fődíját. A másik díjat a fesztiválon fellépők szavazata alapján, a legtöbb szavazatot kapott együttes veheti át. A Szervezők fenntartják a jogot, hogy a támogatók, donátorok függvényében további különdíjakat is kioszthassanak.

11.

A fesztivál mindenkori szakmai irányítását a VMF vállalta fel.

12.

A fesztivál kísérőrendezvényét a Petőfi Sándor M. E. vállalta fel.

13.

A fesztivál lebonyolításához az anyagiakat a Szervezők közösen biztosítják pályázatok, támogatók útján, és a benevezési díjak bevételeiből.

14.

A fesztivál szabályzatát a VMF hozza meg, és illetékes annak megváltoztatásában is.

15.

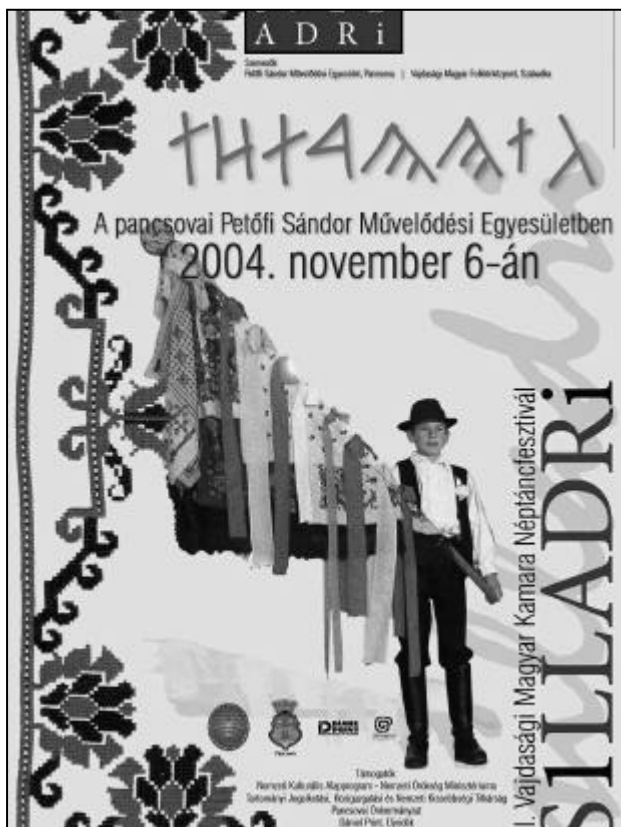
A kamaracsoportok fesztiválra való utazási költsége a fellépőket terheli. A szervezők egy étkezést biztosítanak a fellépőknek.

16.

A fesztiválnak saját plakátja van.

17.

A Szervezők közösen döntenek mindazokról a kérdésekről, amelyeket ez a szabályzat nem rendez.

SILLADRI

I. VAJDASÁGI MAGYAR KAMARA NÉPTÁNCFESZTIVÁL

Újabb mérföldkő letételre került sor a Vajdaságban élő magyarság néptáncmozgalmában mindazok örömeire, akiknek ügye e mozgalom. A címben megfogalmazott esemény, egyéves előkészület után, november 06-án, az előrelátottak szerint, a vártnak megfelelő szinten és módon zajlott. Talán, ünnep is volt ez Pancsován! Hiszen, a szakma szintjének növekedése érdekében útjára indított megmérettetési jellegű rendezvény, mellyel gazdagodott a vidék, éppen itt, a főváros árnyékában, a 120 évvel ezelőtt megtelepült, kultúráját napjainkig megőrizni tudó maroknyi székelység „birodalmában” került megszervezésre, bizonyosságul annak, hogy létező, számon tartott része a vidék magyarságának.

A VMF elnöke Nagy István ötlete alapján és kezdeményezése által a szervezetnek, az eddigiek során is megmutatózó törekvése került felszínre ebben az esetben is. A tevékenységén belül felvállalt számos feladat közül, a magyar néphagyomány folyamatos továbbélésében ezúttal, új formával és tartalommal, a mai néptáncstudomány szemléletét szem előtt tartva látta elő, egy, a vidéken eddig nem létező rendezvény megszervezését és alapozta meg, hosszútávú létezését kamara néptáncfesztivál formájában.

A fesztivál célja:

-A Vajdaságban működő magyar néptáncgyűttek számára, egy eddig még nem létező, új, versenyjellegű, szakmai bemutatkozási lehetőség biztosítása KAMARACSOPORTOK létrehozásával, melyek a Kárpát-medence magyar néptáncincseiből, merítenek produkcióikhoz.

-Egy rangos, magyar néptáncrendezvény folyamatos megszervezése Dél-Bánát területén.

-A kezdeményező ezzel kívánja ösztönözni a kislétszámú csoportokat és az alkotókat, magas színvonalú, új alkotások létrehozásához, színpadi körülmények (fényterchnika, hangosítás, stb.) biztosítása nélkül is.

Nem volt véletlen a szakma szempontjából igen jelentős rendezvény esetében, sem a helyszín, sem az elnevezés megválasztása. Előbbi, a Bukovinából származó al-dunai székelység létének, még meglévő sajátosságainak és a környezet minél szélesebb körben való tudatosítása volt, utóbbi viszont, már természetesen párosult a helyhez és az eseményhez. Néptáncos berkekben ugyan illik tudni, az érdeklődő kívülálló számára viszont érdemes elmondani, hogy a Silladri a bukovinai székelyek szabálytalan szerkezetű, tánckezdő férfi szólótánca, ill. forgós páros tánca. Mint utólag kiderült, igen szerencsés döntés volt: ugyanis, a vidékünkön élő székelységben belül néptáncsal és népzenevel foglalkozó fiatalokban, sikerült felkelteni az érdeklődést őseik tánca és zenéje iránt és máris biztató jele mutatkozik annak hogy ez irányban a kutatás is megkezdődik...

Néhány szót szólnék a rendezvény előkészületeit illetően is. Kis Zselykó, Kovács Zsuzsanna és Nagy István, dolgozta ki a minősítő szabályzatát a lebonyolítás formáját és menetét.

A rendezvényre vonatkozó pályázati felhívást, a júniusban Tornyoson megrendezett Gyöngyösbokrétá néptáncfesztiválon, valamennyi résztvevő néptáncgyűttes megkapta (tehát bárki jelentkezhetett, nem meghívásos alapon vettek részt az együttesek).

Az eddigi hazai néptáncrendezvényekhez képest, a feltételek teljes egészében újszerűek: minden Vajdaságban működő magyar művelődési egyesület, egy kamaracsoportot nevezhetett be. A csoport létszáma maximum 8 fő, a produkció időtartama pedig 5 perc lehetett, a kamaracsoport (tagjainak) átlagéletkora pedig nem lehetett 18 évnél kevesebb.

Ezenkívül (amit a kezdeményező szervező ugyancsak igen fontosnak tartott), színházi körülmények biztosítása nélkül (fény, hangosítás, színpad, stb.), az együttesekre bízta a produkció (koreográfiai, dramaturgiai megoldás) bemutatása körülményeinek megválasztását/biztosítását.

Közismert az együttesek általános kedvezőtlen anyagi helyzete. Ezért a fesztiválon két db egyösszegű díj (pénzjutalom) is kiosztásra kerül.

- a szakemberekből álló két tagú zsűri által legjobbnak minősített produkció bemutatásáért kijáró díj

- a fesztiválon fellépő táncosok által legjobbnak minősített produkció bemutatásáért kijáró díj (titkos szavazás alapján).

A rendezvény szakmai szempontjainak kidolgozása után, a VMF képviselői, felkeresték a társszervezőként előrelátott pancsovai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület elnökét, ill. tancosait, zenészeit és vetették fel, a rendezvény helyi kivitelezésének lehetőségét. Bár a felkérést szívesen vették, akkor még talán maguk sem voltak tudatában annak, hogy mekkora összetartó erő lakozik bennük, melyet a néptánc és népzene felszínre képes hozni! A folyamatok megbeszélések egyre eredményre vezetőbbnek mutatkoztak, és a hasonló rendezvények megszervezésében eddig, magukat tapasztalatlanoknak tartott helyi szervezők, a rendezvény sikeres lebonyolítására vonatkozó tennivalókon túlmenően, székyes ízű, tartalmas, kelleme napot „varázsoltak” valamennyi résztvevő számára.

A rendezvény előtt múzeumlátogatást és városnéző programot látott elő a házigazda.

„Házában”, a művelődési egyesületben ragyogó tisztaság, újrafestett terem és parkett várta az érkezőket. A fellépés helyszínén pedig, szedetttes himű felvetett ággyal a berendezett szobabelső, valamint a közelmúltban megkezdett kutatás eredménye, az eddig összegyűjtött festékes gyapjú szőtteseik bizonyították: őrzik kultúrájukat!

A rendezvény hivatalos része 17, 00 órakor kezdődött. A hat benevezett kamaragyüttes: ROPOGÓ - Horgos, CSÁSZÁRTÓ - Erzsébetlak, PADKAPOROS - Csóka, RIZGETŐS - Kishegyes, MAROKNYI - Pancsova, és a CSÜRDÖNGÖLŐ - Újvidék volt.

Miután kiderült, hogy a kishegyesi Rizgetős együttes, annak ellenére, hogy a benevezési díjat befizette, távolmaradását nem jelezte, mégsem jelent meg, hogy a csókai Padkaporos kamaragyüttes anyagi okokra hivatkozva lemondta a fellépést, hogy az igen kis létszámú erzsébetlaki együttes a kiírás szabályainak nem tesz eleget, a közönség koszorújában, melyet a kívülálló érdeklődők és a fellépő táncosok alkottak (és nem a színpadon), megkezdődött az együttesek bemutatkozása.

A kislétszámú fellépővel a megmérettetést vállaló együttesek közül, elsőnek a horgosi Ropogó „Szivárványos az ég alja” c. szatmári táncokat bemutató 5 perces produkcióját láthatták a jelenlévők, 6 fő előadásában. Ezt követően az erzsébetlaki CSÁSZÁRTÓ együttese versenyen kívül, mint vendég mutatkozott be. Harmaddikként a házigazda Pancsova MAROKNYI kamaracsoportja „Bukovina mit vétettem” c. 8 fővel, 5 percben adott izelítőt a bukovinai székelység táncaiból. Ezt követően a „Magyarbódi táncok” c. produkciót pedig az újvidéki Csüördögölő együttese adta elő, 8 fővel, 6 percben.

Ezt követően, amíg a hivatásos szakemberekből álló, András Mihály néptáncpedagógus (Csikszereda) a HARGITA Nemzeti Székely Népi Együttes igazgatója, valamint Strack Orsolya (Budapest) néptáncpedagógus, néprajzos, a Hagyományok Házából a Magyar Állami Néptáncegyüttes táncosa alkotta szakzsűri (a szervező fontos szempontnak tartotta azt is, hogy a szakzsűri egyik tagja határon túli magyar, a másik pedig nő legyen) egyeztetésre ült össze és a fellépő táncosok leadott szavazatai kerültek megszámlálásra, addig az udvaron a virtuskodó legények karikás ostort pattogtattak, majd a Kolozsvárról érkezett SZARKALÁB vendég néptáncegyüttes mutatkozott be, nagy sikerrel, ezt követően pedig az eredményhirdetésre került sor.

A szakzsűri véleménye által legjobbnak minősített produkcióért járó jutalmat, a fesztivál fődíját, az újvidéki Csüördögölő kamaracsoport, a rendezvényen fellépő táncosok szavazatai alapján pedig a legjobbnak minősített produkcióért járó jutalmat, a horgosi Ropogó táncegyüttes produkciója érdemelte ki. A díjakat, oklevél és pénzjutalom képezte.

Elmondanám még, hogy a rendezvény keretén belül az együttesek vezetőinek és tagjainak, lehetősége volt a bírálóbizottsággal való kötetlen beszélgetésre is (valamennyien éltek is vele!), mely a későesti órákba nyúlt, párhuzamosan, a szomszéd teremben hajnalig tartó hangulatos mulatozással. Az együttesek produkcióihoz, valamint a már felszabadult vigadozáshoz is, a CSALÓKA, a JUHÁSZ, és a CSÖRÖMPÖLŐ zenekar muzsikált.

De hogy senki se távozzék a „vendégségből” étlen, szomjan, amíg a muzsika és az ének szólt, miközben akinek kedve volt ropta a táncot hajnalig, a „székely” leánykák édes és sós főlt kukoricát, zsiroskenyeret, és mákoskalácsot, a legények ez alkalomra főzött szederpálinkát kínálgattak.

Mindent összegezve, a rendezvény egy bizonyos szinten, a vidék magyar néptáncmozgalmában ténykedők, valamint magukat a mozgalomhoz tartozóknak való fiatalok képzettségének, a szakmában való jártasságának, a mozgalom iránti komolyságának és igényességének mutatója is volt.

A visszajelzésekből ítélve, és a látottak alapján eredményesnek és igen sikeresnek minősíthető az első vajdasági kamara néptáncfesztivál annak ellenére is, hogy vidékünk nagynevű együttesei nem vették a fáradságot egy hazai, éppen indulóban lévő, magyar, megmérettetési jellegű rendezvényen való megjelenéshez, mely a mozgalom hosszútávú ügyét hivatott szolgálni. Elképzeltető, hogy a fesztivál új szabályzata épp nekik okozott volna gondot, erejük vagy szakmai képességük nem

volt elegendő ahhoz, hogy egy, a kiírás feltételeihez igazodni tudó kamaracsoporttal merjék vállalni a megmérettetést? Tény, hogy ez esetben egy nagylétszámú együttesből is, legfeljebb 8 fő mutatkozhatott csupán a porondon.

A VMF és a pancsovai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület szervezésében két év múlva ismét sorra kerülő rendezvényen bizonyára, már a szakma színe-java is jelen lesz, és ha másként nem is, hát legalább erkölcsileg támogatják majd, a vidék magyar néptáncmozgalmának érdekében.

A helyi Petőfi Sándor Művelődési Egyesület viszont, több szinten is bizonyított! Először, mert egy vajdasági szintű rendezvény kivitelezését merte vállalni, és szervezte meg, mondhatni hibátlanul. Másodszor, mert az al-dunai székely közösséggel, olyan összefogásról tett tanúbizonyságot, mely dicséretére válhat bármely szervezőnek. Harmadszor, mert az egyesület vezetősége és a fiatal nemzedék között látható, a kiváló együttműködés, mely biztató jel a jövőbeli, hosszútávú, tartalmas tevékenységhez. Utoljára, de nem utolsó sorban pedig, mert minden szervező- és egyéb munka mellett, néptáncgyüttesük és zenekaruk is kiváló felkészültségről tett tanúbizonyságot!

Szabadka, 2004. nov. 19. Erzsébet napján

Raj Rozália

[folkMAGazin,2004/6.]

EGYÉB RENDEZVÉNYEK

A szervezet többéves tevékenységének részei voltak azok a szakmai összejövetelek és tanácskozások is, melyek egy-egy téma felvetésével, vagy egy-egy problémakör körüljárásával az előrelépést szorgalmazták, vagy a meglévő problémához igyekeztek megoldást találni.

Több szakmai tanácskozást is szervezett Csókán a *Móra Ferenc* M. E. társszervezésében a VMF. Egyiknek témája 1998-ban a színpadi öltözet, valamint a néptáncgyűttesek zenekari kíséretének problémaköre volt. Mindkét téma iránt igen nagy érdeklődés mutatkozott. A Vajdaság 38 helységéből, közel 70 fő, főként néptáncgyűttes vezetők voltak jelen.

Az 1999. februárjában a megszervezett szakmai tanácskozást elsősorban a vidékünkön működő néptáncgyűttes-vezetők, népzenei együttesek, valamint népdalénekesek számára látták elő a szervezők. Az összejövetel témája a Gyöngyösbokréta és Durindó rendezvény volt. Célja, az együttesek, csoportvezetők, csoportok, és szölisták az említett fesztivállal kapcsolatosan felmerülő szakmai kérdéseinek megbeszélése, és a megoldási lehetőségek felkutatása volt.

Vitaindító bevezetőt a fesztivál zenei részéről Bodor Anikó, etnomuzikológus mondott, a rendezvényről és a szervezésről Varga Péter zenetanár, a Fesztiváلتanács elnöke szölt.

NÉPI TEXTÍLIÁK I.c. 2000. februárjában szervezte meg tanácskozását a VMF.

Az összejövetel célja az volt, hogy a vidékünkön népi textíliákkal foglalkozó közösségeknek, egyéni alkotóknak (hímzők, szövők, viselet- és csipke készítők, stb.), továbbá néptáncsoport vezetőknek, és néptáncosoknak alkalmat biztosítson az információcseréhez, továbbá, hogy az érdeklődők, a hazai és határon túli hivatásos szakemberek előadásai által, egy adott témakörben, magasabb szakmai szintre juthassanak.

Az egynapos tanácskozás a következő témaköröket érintette:

ÖLTÖZETEK

A népviselet, viseletrekonstrukció, stilizált népies öltözet, színpadi jelmez, ko-reográfiához tervezett kosztüm fogalma.

Cipke a nép öltözékén.

Szemponatok a színpadi öltözetek elkészítésénél.

Fej és hajviseletek a kárpát-medencei magyarság körében.

Népi, színpadi öltözetek készítése-gyakorlati útmutató.

LAKÁSTEXTIL

Fehér hímzés, lyukhímzés.

Vidéünk gyapjú szöttesei.

NÉPI TEXTÍLIÁK I.

Szabadka – 2000. február 26.

Program

08,30 - 09,00:

A vendégek fogadása, gyülekezés a szabadkai KÖZÉPISKOLÁSOK DIÁKOTTHONÁBAN (24000 Szabadka, Harambašić u. 22.)

09,00 - 09,30:

A tanácskozás résztvevőinek köszöntése:

SIFLIS ZOLTÁN Szabadka Község Önkormányzatának Művelődésügyi Tanácsosa

NAGY ISTVÁN a Vajdasági Magyar Folklor Központ szakmai tanácsadója

09, 30 - 10, 10: **Bevezető előadás**

BORBÉLY JOLÁN: *Az öltözet fogalma és fajtái a hagyományos népi kultúrában és ma* (népviselet, viseletrekonstrukció, stilizált népies öltözet, színpadi jelmez, koreográfiához tervezett kosztüm)

I. ülészak. Levezető elnök: BÁNSZKY MÁRIA

10,10 - 10,50:

BALOGHNÉ HORVÁTH TERÉZIA: *Nyugat-dunántúli öltözetek, valamint haj-, és fejviseleti típusok*

10,50 - 11,30:

PETRÁS ANNA: *A hímzés szerepe az öltözetben és lakástextílián - Galga-menti tapasztalatok*

11,30 - 12,10: **Katona Edit:** *Népi csipke - csipke a magyar nép öltözkészítésében*

12,10 - 13,15: **EBÉDSZÜNET**

13,15 - 14,45: **VÁROSNEZÉS** Indulás a Diákotthon elől. Útvezető: Vass Géza

II. ülészak. Levezető elnök: BALOGHNÉ HORVÁTH TERÉZIA

15,00 - 15,40:

BÁNSZKY MÁRIA: *Vidékünk (a Vajdaság) szőttesei a viseletben és a lakáskultúrában*

15,40 - 16,20:

SZABÓNÉ T. NAGY ZSÓFIA: *Bőrből készült öltözetek darabok és díszítményeik - szücsbűvészek*

16,20 - 17,00:

KÁICH KATALIN: *Öltözködés és kultúra - Viselettörténeti áttekintés a honfoglalástól a magyar tájjelleg kialakulásáig.*

17,00 - 17,40:

FORGÓ EDIT: *Szemponatok a népi, színpadi öltözetek készítésénél. Gyakorlati útmutató.*

17,40 - 18,00:

RAJ ROZÁLIA: *Beszámoló a népi textíliák díszítményeire vonatkozó, Vajdaságban végzett eddigi kutatások eredményeiről*

18,00 - 18,30: hozzászólások

18,30: alkalmi műsorral egybekötött közös vacsora a diákotthonban.

A rendezvény támogatói:

ILLYÉS KÖZALAPÍTVÁNY BUDAPEST

SZABADKA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

KÖZÉPISKOLÁSOK DIÁKOTTHONA SZABADKA

Szabadka, 2000. február 21.

A szervező nevében tisztelettel Raj Rozália

Azonos címmel, Tóthfaluban került megrendezésre a II. szakmai összejevetel 2001-ben. Meghívott előadók ezúttal: dr. Bárány János néprajzkutató Kecskemét, dr. Horváth Terézia néprajzkutató Budapest, Katona Edit néprajzkutató Budapest, voltak

A VMF határon túli kapcsolatai által, konferenciákon, szakmai tanácskzásokon vasz részt megalakulásától.

Egy ilyen összejevetelnek köszönhetően részese volt a VMF egy székelyföldi csoport hazai bemutatkozásának.

HARGITA NEMZETI SZÉKELY NÉPI EGYÜTTES A VAJDASÁGBAN

Az elmúlt év (1999) őszén a budapesti MAGYAR KOLLÉGIUM által, Kúnbábyonban szervezett Civil Akadémián, a szervezők és résztvevők agyában (a VMF képviselője Nagy István volt) született egy olyan ötlet, hogy a Millennium évében, az ezredforduló jegyében, a csíkszeredai HARGITA Nemzeti Székely Népi Együttes –igen fiatal táncosokból álló együttese, egy Kárpát-medencei (Magyarország, Jugoszlávia, Horvátország, Szlovénia, Szlovákia, Kárpátalja) turnéra indulhatna...

Az ötletet tett követte, és megkezdődtek a tárgyalások a Magyar Kollégium – Romhányi András igazgató –, az említett népi együttes – András Mihály igazgató –, valamint a zentai Thurzó Lajos Közművelődési Központ vezetője Haljnal Jenő, továbbá a Vajdasági Magyar Folklorközpont részéről Nagy István néptáncoktató, –szervezetünk szakmai tanácsadója – között, a turnéval kapcsolatban, Vajdaságra vonatkozóan. A VMF-et arra kérték fel a szervező, hogy társzervezőként abban legyen segítségére, hogy közvetítés által a turné folyamán a zentai fellépésen kívül, vidékünkön még egy helységben fellépési lehetőséghez jusson az együttes. Több művelődési egyesületet számbavétele után, végül a bajmoki Dózsa György M. E. vezetőivel vette fel Nagy István a kapcsolatot, és így került sor arra az igen hangulatos este a Dózsában 2000. szeptember 10-én, mely bizonyára hosszútávon is maradandó, szép emléket nyújtott a megjelenteknek, a jelenlévő vezetőket pedig el is gondolkodtatta, és ötleteket, lendületet is adott a további munkához. Ugyanis egy olyan fiatalokból álló együttest láthatott a nagyközönség, mely romániai magyar kisebbségként vállalta fel nemzeti kultúrája egy részének prezentálását úgy, hogy közben a Kárpát-medence magyarságával együtt ünnepelje az ezeréves együtétartozást.

Kemény munka eredményeként, reménytelő, fiatalos lendülettel mutatták be produkcióikat, elsősorban a Csík és Sövidékről – közben vidékük emberének hangulatából is izelítőt adtak –, ugyanakkor az anyaország tájainak táncait is otthonosan, igényesen, hangulatosan járták a bajmoki M. E. színháztermében telház előtt, a lelkes közönség gyönyörűségére. Öszinte szívvel gratulálunk!

Egyetlen hiányossága az eseménynek, hazai táncosaink érdektelensége volt. Egyénileg alig, szervezeten viszont egyetlen helységből sem érkeztek, még a környező telepölésekről sem! Kár volt távolmaradniuk, mert az est egyszerű alkalom lett volna a tapasztalatcseréhez, a kapcsolatleremtéshez, a barátkozáshoz.

A lelkes együttesnek azt kívánjuk, hogy együtévökövacsolódva, hosszútávon legyen képes olyan szinten működni, melyet a szakma elvár tőle, és amit a néptáncművészet megérdemel!

Mindehhez a táncosoknak erőt egészséget kívánunk, vezetőiknek pedig lehetőséget ahhoz, hogy terveiket az ügyet szolgálva, megvalósíthassák!

Szabadka, 2000. szeptember 13.

Raj Rozália, a VMF titkára

A Gyermeknéptánc tanításával kapcsolatos szakmai tanácskozásra 2001. március 31-én került sor Adán a VADVIRÁG Hagyományápoló Kör székházában. E tanácskozás megszervezésével azon pedagógusokat és néptáncoktatókat kívánta a VMF segíteni munkájukban, akik kedvet és indítást éreznek a magyar népi gyermekjátékok és táncok oktatása iránt, ismereteiket szeretnék bővíteni, felfrissíteni.

A felhívás igen nagy viszhangra talált és a VMF öröme, a vidék 16 helységéből, mintegy 100 érdeklődő érkezett a tanácskozásra. Első alkalommal történt meg, hogy a szervezet részéről, főleg gyakorló pedagógusok számára előrelátott rendezvényen a résztvevők zöme, az elvárásnak megfelelően alsó tagozatokon oktató és óvónő volt. Szép számmal jelen voltak a művelődési egyesületekben tevékenykedő, aktív amatőr gyermek néptánc csoportok vezetői is. Szabó Gabriella a Kőketánc Gyermek-néptánc találkozóóról és annak problémaköréről szolt az egybegyűltekhöz. A Magyarországról érkezett egyik vendégelőadó Csasztyan András, az ÖRÖKSÉG Gyermek Népművészeti Egyesület elnöke volt. Előadásában, többéves oktatói tapasztalatait is átadva, a gyermek néptáncoktatás pedagógiai módszertanáról, a pedagógus szakmai felkészültségének fontosságáról, valamint a gyermekcsoport színpadra állításának – a megmérettetés – idejéről, az ehhez szükséges megfelelő felkészültség szintjéről beszélt. Előadásában, a felvetett témák kapcsán, igen sok letisztázatlan kérdésre választ kaptak a hallgatóság soraiban lévők. Különös érdeklődést váltott ki a színpadi öltözék problémakörével, valamint a színpadi koreográfia megválasztásával kapcsolatban felvetett téma, mert, mint a jelenlévők részéről elhangozott, a pedagógusok nagyobb hányada, maga sem rendelkezik megfelelő szakmai felkészültséggel a néphagyományok oktatását illetően. Az elméleti előadásokat, gyakorlati oktatás követte, melyhez Dobrotka Éva a szarvasi művészeti iskola tanára is kapcsolódott.

A tanácskozás alkalmával szervezetünk felvetette, egy hosszabbtávú szakmai képzés megszervezésnek lehetőségét. Az egybegyűlteket üdvözlötték az ötletet.

Az iskoláskorú gyerekek népzenei képzése céljából 2002–2003-ban, Hézsó Zsolt és Flaman István vezetésével, citeraoktatás Gomboson és Magyarittabén folyt.

TÁBORAINK

Az ifjú nemzedéknek, a valós értékre, a hagyományos paraszti világ tárgyi kultúrája megismerésére, megőrzésének, továbbéltetésének lehetőségeire, a hitelesség fontosságára kívánta felhívni a figyelmét a VMF, amikor közvetlenül megalakulását követően, doroszlói helyszínnel 1996-ban megkezdte a téli szünetekben a VARRÓ Hímző és Hagyományápoló Gyermektáborok szervezését, melynek a doroszlói Petőfi Sándor Általános Iskola adott otthont, díjmentesen. 1999-ig évenkénti gyakorisággal. A Vajdaság egész területéről összesen 130 iskolás korú magyar gyerek vett részt a táborokban. Autentikus környezetben, helybeli pajtásaiknál, vendégként ismerkedhettek meg e hagyományörző közösség, még élő szokásaival, viseletével, stb. Évente 1-1 hagyományos darab hímzészincsnének megismerése volt a téma. Így készült: kézbevaló kendő, kötény, ing, dísztörülköző. Az idős helybeli mintairó asszonyok, Diósiné Polák Margit, Horváthné Szittyai Anna és más idősek is, folyamatosan együtt voltak a gyerekekkel a tábor ideje alatt. Így, a helyi hagyományok első kézből, még közelebb kerültek az ifjú nemzedékhez. A táborban megkezdett és otthon befejezett darabokból az iskolaév zárása előtt, a táborot követő év tavaszán, bemutatókiállításokat rendezett a VMF Doroszlón, ugyancsak évente.

Ugyancsak ebben az évben, 1996. nyarán a szerémségi szórványban, Maradékon, énekes, zenés, táncos gyermektáborot szervezett a VMF. A tagság soraiból Szerda Anna, Varga Attila, Erdei Zoltán és Erdei Violetta vállalták az oktatást, Szkitsák Ágnes helyi magyartanárnő pedig a társszervezői munkát a helyi általános iskola részéről.

Adahatárban került megrendezésre 1997. nyarán a VMF első kézműves továbbképző tábora Varga Attila vezetésével.

A táborban a nemezkészítés és tojásírás mellett új, vidékünkön ezidáig ismeretlen kézművességgel a lószőr ékszer készítésével is megismerkedhettek az érdeklődők. Ugyanis, a lószőr ékszer vidékünkön a Vajdaságban sem volt ismeretlen egykor. Újvidéken a Vajdasági Múzeum és Zomborban a Városi Múzeum leltárában, több darab is található. Elsősorban a sokácok voltak azok, akik még a 20. század első évtizedében is készítették és viselték. Bizonyítják ezt dr. Horváth Terézia budapesti néprajzos muzeológus gyűjtései, melyeket Szondon és Béregen végzett, továbbá az említett múzeumokban való kutatásainak eredményei. A szondi idős generáció még hallásból tud olyan lószőrből készült homlokpántra is, melyet a lányok viseltek egykor. Mára, ezekből sajnos egyetlen példányt sem sikerült találni. Az adorjáni idősektől pedig azt lehetett megtudni, hogy a férfiak kalapján, sodrott lószőrzsinég díszlett egykor.

Néhány gondolat a táborvezető beszámolójából

„A Vajdasági Magyar Folklórközpont a felsőhegyi Petőfi Sándor M. E. összefogásával 1997. augusztus 6-a és 12-e között megszervezte az 1. Kézműves Továbbképző tábort, s ennek keretein belül a nemezelő-oktatók továbbképzését, melybe Vajdaság 5 helységéből érkeztek a táborlakók.”

„Egy ilyen tábor ötlete régebben foglalkoztatta a Folklórközpont jó néhány tagját. Miért? Több dolog miatt is. Az első, s leglényegesebb, hogy továbbképző jelleű. Mivel Vajdaság-szerte léteznek olyan táborok, ahol a lakók a különböző kézműves tevékenységekkel, mesterségekkel alap-, vagy kezdőfokon megismerkedhetnek, de tovább nem tudnak lépni az oktatóhiány miatt, a Folklórközpont hagyományosság szeretné tenni az idén először megszervezett tábort. Itt a lakók nem a kezdetektől, hanem egy viszonylag haladónak mondható szinttől folytathatták az adott foglalkozással, tevékenységgel való ismerkedést, elmélyülést. A munkát nem hagytuk abba a tábor végén, hanem előadásokkal, kiállításokkal szeretnénk folytatni az év folyamán, hogy aztán a következő évben kicsit magasabb szintről kezdhesük a továbbképzést. A kiállításokkal alkalma nyílna a szélesebb közönségnek is betekinteni egy adott kézművességgel foglalkozó közösség munkájába, a művéség tökéletesítésének lehetőségeibe, stb. S nem utolsó sorban említeném az igazi célt: azok a különböző kézműves mesterségekkel foglalkozó szakemberek, vagy csak műkedvelők, akik Vajdaság-szerte oktatják a táborokban az adott mesterségeket, azonban a

szakmai fejlődésük egy szinten megállapodott, és szükségét érzik a továbbfejlődésnek; végre otthon s lehetőséget találhatnak a táborunkban a haladásra. Talán mondani sem kell, hogy aztán otthon, vagy a többi táborban az itt szerzett tudásnak mekkora hasznát veheti az oktató, s hallgatója egyaránt.

Az idei táborban a munka a következő területeken folyt a nemezelésen kívül: mézeskalácssütés, lószőrészter készítés és tojásírás. Munkánkat nagyban segítette az a már több éve kialakított kapcsolat, melyet a budapesti Felsőfokú Népi Játék és Kismesterség Oktató Képzővel és a budapesti Néprajzi Múzeummal alakítottunk ki. Így került például hozzánk oktatóként a magyarországi Lószőrészterkészítő Céh elnöke, Német György is. A nemezelést az idén két tapasztalt szakember: Deák Péter és Fenyvesi Mária segítette, akiktől sok újat tanultak a táborlakók a nemezkészítés mongol technikájáról. Gajda Szilvia okleveles mézeskalács-készítő, aki a fenn említett budapesti intézetben szerzett oklevelet, a mézeskalács készítés ősi receptjeit halászta elő, s az ősi formákkal, díszítési technikákkal ismertette meg a tábor lakóit. Varga Attila a húsvéti tojások díszítésével foglalkozik, itt a hagyományos, viasszal írott tojások készítését és annak különböző technikáit tanította az érdeklődőkkel. Legközelebbi lépése a Folklorközpontnak két vándorkiállítás megszervezése. Az egyiket Németh György munkáinak szenteljük, ezzel szeretnénk népszerűsíteni a lószőrészterkészítést, a másik gyűjteményes jellegű lesz, melyen helyet kaphatnak majd a táborlakók, és a táborban készült munkáikat, valamint az időközben elkészített darabokat mutatjuk be a szélesebb közönségnek.

Anyanyelvi kultúránk ismerete azzal nem merülhet ki, hogy ismerünk néhány ezer magyar szót, három népdalt, a „kalocsai” himzést, s a kettőtjobbbrakettótbalra csárdást, Mátyás király történeteivel, a Szent István - napi tűzijátékkal. Hozzá tartozik a magyar lelkiséggel való megismerkedés meg a benne való elmélyülés, s hozzá az a tárgyi kultúra is, mellyel már csak elvétve, egy-egy nyári táborban találkozhatunk, ahol népi kézműves mesterségekkel ismertetnek meg bennünket olyan „elvetemült” emberek, akik képesek éjt nappallá téve nemezelni, tojást írni, dalolni-táncolni azokat a már elveszettnek hitt dalokat, melyeket még Bartók vett viaszhengereére, amikor felvetődött benne a gondolat, hogy meríteni csak tiszta forrásból szabad. Végül is anyanyelvi kultúránk széleskörű ismerete tesz bennünket magyarrá, és nem az, hogy McDonalds hamburgert majszolunk, vagy nem?

Varga Attila, Szabadka, 1997. december 10.”

A VMF 1998. augusztus 3-10-e között szervezte meg II. Kézműves Továbbképző tábort. Az idei táborban a munka a következő területeken folyt: nemezelés, lószőr ékszer készítés és tojásírás, gyöngyözés, hímzés és csontkarcolás - faragás. Oktatóink: Német György (lószőr ékszer készítő), Deák Péter és Fenyvesi Mária népművészet ifjú mesterei (nemezelés), Raj Rozália (hímzés), Varga Attila (tojás írás), Lévai László (csontkarcolást), Kollár Ilona (gyöngyfűzés) voltak.

A VMF által 2000-re tervezte III. Népi Kézműves Továbbképző tábor megszervezésére az elnökség döntése alapján nem a nyári időszakban került sor, hanem a télben. Történt ez abból az okból kifolyólag, hogy a nyári időszakban vidékünkön olyan mértékben megnövekedett a kézműves táborok száma, hogy – az elmondások szerint – az érdeklődők maguk sem tudták eldönteni, hogy hová menjenek, melyik lenne az általuk érdemesnek tartott tábor. A VMF táborszervezői azt is tapasztalták, hogy a már egy adott területen valamelyest jártas „kézművesek” nemigen kívánnak elmélyedni az adott szakokban, hanem minden alkalmat megragadva oktatni mennek el – nyilván a rossz anyagi helyzetből eredően is –, és nem tovább képezni magukat.

Az elmondottakat szem előtt tartva az elnökség olyan elhatározásra jutott, hogy mindenképpen megtartja az előrelátott továbbképző jellegű kézműves képzéseit, ugyanakkor megtalálja a megoldást arra, hogy azok az érdeklődők, akik fontosnak tartják a folyamatos képzést, hosszú hétvégeken kapjanak erre alkalmat. Különböző témák, időpontok, és a több helyszín biztosíthatásával, nagyobb terület átfogásával, négy terület felölelésével: textil feldolgozás, fafaragás, nemezelés, tojásírás, látta elő a szervező az összejöveteleket.

Tudva, hogy a téli időszak a felnőttek és a falusi közösségek számára alkalmasabb a szakmai összejöveteleken való részvételhez, a fafaragók számára 2000. december 8–10. között került sor a találkozóra a Kátai tanyán. Az érdeklődők közül, a vidék 16 helységéből 31 fő tartotta fontosnak részvételét. Bizonyára ez azért is történt így, mert korábban, az e területen tevékenykedők szakmai irányítására nem volt példa. Vendég-előadó: dr. Bánszky Pál művészettörténész, a Duna-Tisza Közi Népművészeti Egyesület elnöke volt Kecskemétről.

2000. dec. 15–17. közt jöttek össze a viseletkészítők, a néptáncosok és az olyan gyakorló pedagógusok (továbbá minden érdeklődő) akik el kívánták sajátítani a textiltől való babakészítés (arc, fej) valamint a keleties szabású nyakba ráncolt ing megvarrásának módját. Ezt az összejövetelet a nyugat-bácskai hagyományörző Doroszlón, a Petőfi Sándor Általános Iskolában szervezte a VMF. A Vajdaság számos helységéből érkezett 18 érdeklődőn túl, a helybeli felnőttek is bekapcsolódtak a munkába.

Ezzel egyidőben Kishegyesen, a Kátai tanyán, a tojásírók találkoztak. A Varga Attila által vezetett „hosszú hétvéges” (péntek, szombat, vasárnap) szakmai találkozó, több továbbképzési célt szolgált. Erről a táborvezető így szólt:

„Legfontosabb volt a már rutinos tojásírókkal áttekinteni és megtanítani a különböző életkorú gyermekek számára átadható technikákat. Így került feldolgozásra az óvodás korosztállyal viaszgyertyás, síkban megfogalmazott tojásmintázás, a 6-10 évesekkel ugyanez főtt tojásra, és az ennél idősebbekkel a hagyományos viaszírás, amit már begyakoroltunk az elmúlt időszakban.

Megtanítottam egy viaszos-festékes visszakaparásos technikát - ezt bármelyik korosztálynál tudjuk alkalmazni - elsősorban dekoratív megoldásoknál, üdvözlőlápok, meghívók készítésénél.

Végül egy nagyon lényeges feladattal zártuk a továbbképzést: a Hamburgi Museum für Völkerkunde és Daniel Bein segítségével egy kiváló délszláv dolgozathoz jutottunk. A dolgozatban szereplő tojásminták archaikus része kiválóan alkalmas egy valamikori motívumkincs pótlására.”

A hosszúhátvéges összejövetelek megszervezésének ötlete jónak bizonyult, hiszen össze tudunk hívni szinte minden vajdasági kézműves táborból egy-két oktatót, s valóban nagy területet ölelhettünk így fel akár földrajzi értelemben, akár a kézművészek viszonylatában.

A visszajelzésekből ítélve, a résztvevők és meghívott vendégelőadónk is elégedetten távoztak. A következő évben, 2001. január 5. és 7. közt szintén a Kátai tanyán találkoztak a nemezelmők.

A témáról és az összejövetelről két vendégelőadónk a következőképpen vélekedik:

„A hétvégének két fő tananyaga volt. Az egyik a türkmén nemezelmésítés gyakorlati megismerése, illetve az özbég-lakai himzett nemezelméskákval való ismerkedés szintén gyakorlati módon.

KözépÁzsia nagy múltú mestersége a nemezelmésítés sok tanulssággal szolgál a mai nemezelmésítőknek.

A türkmén hagyományokat egy kisméretű összehúzó táskaelkészítésével mutattuk be. Ezt diavetítés egészítette ki, illetve videofilm-vetítés. A hangsúly a minta-tervezésen volt és a művészi szempontokon.

Az özbég himzett táskán található varrás és fonás fajtákat szintén a gyakorlatban ismertettük. A minták jelentését (a két fő türkmén motívum a szájlán és a gocsa) egy rajzos mesén keresztül igyekeztünk közérthetőbbé tenni.

A Vajdaságban a nemezelmésítés igen jól szervezett. Művelői tehetségesek, rátermettek. Ez a találkozó jól szolgálta a tapasztalatok kicserélését, egymás értékeinek megismerését, távlati tervek kidolgozását.

Nagy Mari, Vidák István

Kishegyes, 2001. január 7-én. ”

A FAFARGÁSSAL foglalkozók 2000-ben szervezett első továbbképző találkozásának eredményességét mutatta az a szakmai érdeklődés, mely az összejövetel résztvevői részéről mutatkozott/mutatkozik. Az igen sikeres tanácskozás mintegy harminc résztvevőjének szinte azonos véleménye az volt, hogy folyamatos szakmai összejövetelek megszervezésére lenne igen nagy szükség. Ezért döntött úgy az elnökség, hogy egyhetes nyári tábort szervez az érdekeltek számára.

Az összejövetel célja ezúttal az volt, hogy a hiteles, koronkénti stílusbeli jegyek táji sajátosságaival, ill. hogy a díszítmények szerkezeti felépítésének alapelveivel ismerkedjenek az alkotók, hogy meglévő ismereteik gyarapítása által, a jövőben megfelelő módon, a hagyományos ornamentika hiteles szerkesztési elveit szemelőtt tartva legyenek képesek olyan használati tárgyakat készíteni, melyek népművészeti alkotások, ugyanakkor mai otthonainkban is megtalálják a helyüket. A népi fafaragás továbbéltetésének lehetőségeiről és egyéb tudnivalókról – de ez alkalommal már gyakorlati oktatással – magyarországi szakemberek által hallhattak a táborlakók.

Az elméleti előadások témái a következők voltak:

1. Fafaragás a magyar népművészetben
2. Az ornamentika szerkezeti felépítése – táji sajátosság, korhűség
3. Fafaragó központok Magyarországon
4. Fafaragó egyéniségek egykor
5. A Duna-Tisza Közi Népművészeti Egyesület létrehozása, célja
6. Fafaragó egyéniségek ma
7. A hagyományos népi fafaragás sajátosságai, továbbéltetése, a mába való beépítés módjai, lehetőségei.

Az egyhetes táborra 2001. július 8–15. között került sor Szabadkán, Folklorközpontunk megbízottja Dvorácskó László, a szakma kiváló ismerője által létrehozott táborhelyen. A Vajdaság 9 helységéből, 14 táborlakó vett részt az egyhetes munkában. A tábor vezetője, szakmai irányítója a székelgyődi Nagy József fafaragó, a Békés Megyei Művelődési Központ és Kézműves Szakiskola munkatársa volt.

2001-ben a doroszlói tájház létrehozásával (létrehozói: Nagy István, Raj Rozália, Renic Kistamas Katalin), megteremtődött annak a feltétele, hogy egy hagyományörző közösségben, autentikus környezetben is szerveződhessen nyári kézműves tábor. A VMF felismerve ezt a lehetőséget a környezetet körüljárva döntött úgy, hogy 2002-ben a tájház telkén szervezi meg SZAKAJTÓS elnevezéssel, gyékénykötő tábort. A helybeliek ezúttal is, a maguk sajátos módján, vendégként tartották számon a Vajdaság helységeiből érkezett gyerekeket és felnőtteket. Az oktató vendégelőadó Kovács Tibor gyékénykötő oktató volt Mezőtárkányról. Az egyhetes együttlét, nem csupán ízeletet adott a kézművességéből, hanem a táborlakóknak a terepen volt alkalmuk felismerni és megismerni a munkához szükséges alapanyagot, az egykori lápos Mosztonga mocsaras folyócska medrében folydogáló Duna-Tisza-Duna csatorna partján. Sajátos volt a környezet, a hangulat melyben a munka folyt. A fortélyok elsajátításával, készültek sorban azok a használati tárgyak, melyek egykor a magyar parasztság mindennapi használati tárgyait képezték.

Másodízben, 2003-ban szervezte meg a VMF Szakajtós-t Doroszlón. Az oktató ezúttal Hodoroga Péter volt Békéscsabáról. A tábor időpontja a nyersanyag begyűjtésének idejére esett, ami arra is alkalmas volt, hogy a a gyékény aratását a terepen, gyakorlatban is kipróbálják a táborlakók. A bátrabbja ezt meg is tette.

2003-tól Alapfokú Szövőtanfolyamaink beindításával, táboraink is szaporodtak és új tartalommal bővültek. Ugyanis az iskolaévet betöltő programot követően (9 hónap/egy-egy hétvége) a nyár folyamán Bajsán, 2004. júniusában, majd 2005. július 4-10 között, egyhetes SZÖVŐ és HÍMZŐTÁBORt szerveztünk, a helyi Etno Hagományápoló Kézművesek Köre társszervezésében, képzett szövők és himzők számára.

Rendkívül hasznosnak bizonyult a textil előállítóinak és díszítőinek együttes továbbképzése, ugyanis, itt alkalom nyílt az együttgondolkodáshoz, a hagyományos technikákkal készült darabok (az abroszok, terítők vásznai széleinek varrott csipkével való szélösszeállítás), új megfogalmazásban való kivitelezéséhez.

A szövők a műhelyen kívüli munkával, azaz azokkal a szakmai alapfogásokkal is megismerkedtek, melyekre szükségük lesz munkájuk során, ám év közben a tanfolyam nem alkalmas az elsajátításukhoz (pl. a nyers gyapjú mosása, rendszerezése, festése, stb). Ezenkívül az al-dunai székelység Bukovinából magával hozott festékes szőnyegeinek műszaki és mintarajzait is elkészítették és azok, valamint a szedett szövőtechnika alapjaival is alkalmuk volt ismerkedni. A tábor vezetői Raj Rozália és Szuhankó Ruzsena voltak, szakmai irányítója pedig Lakatos Istvánné a szövőtanfolyam oktatója. A szövőtanfolyam hallgatói a táborzárás előtt tettek tanúbizonyyságot a tanfolyam idején szerzett elméleti tudásukról ill. mutatták be ez alkalomra készített darabjaikat. Sikeres vizsgatétel esetén, a tanfolyam elvégzését igazoló TANÚSÍTVÁNYt vehették át a hallgatók, mely jogot biztosít a VMF által előrelátott szövőtanfolyam II. évére való beiratkozáshoz. A himzés oktatója mindkét táborban a székelyföldről származott Cs. Gergely Gizella volt. Több-tízéves kutatómunkája során nem csak hazája himzőkultúrájának nagy tudója lett, hanem munkája eredményeképpen került napvilágra több szakmai kiadvány, többek között a vászonszélek összeállítását szolgáló kötések, varrottcsipkék mintáit ismertető kötet is.

BEMUTATKOZÁSOK

1996-ban hirdette meg a Vajdasági Magyar Folklórközpont első alkalommal a *Vajdasági Magyarság Élő Népművészete* c. pályázatot, népi-paraszti himzések témára. A beérkezett 156 darabból előválogatás után (Nagy Abonyi Ágnes, Nagy István, Raj Rozália értékelése alapján) 36 darab került bemutatásra, a zentai Thurzó Lajos Közművelődési Központban, mely intézmény a rendezvény társszervezője is volt. A megnyitón jelen volt szervezetünk pénzügyi lebonyolítójának vezetője Kirsné Tóth Erzsébet is a szegedi Magyar Kisebbségi Információs Egyesület elnöke, aki által meghívást ill. lehetőséget kapott a VMF a kiállított anyag szegedi bemutatásához. Így került sor Szegeden a Bartók Béla Művelődési Központban való bemutatkozásra.

A budapesti Felsőfokú Népi Játék és Kismesterség Szakoktató Képző vezetőjével bővült bírálóbizottság, 8 darabot választott ki a Zentai kiállítás anyagából a továbbjutáshoz. A Magyar Művelődési Intézettel való előzetes megbeszélés szerint, ezekkel az alkotásokkal vehettek részt a VMF himzői Vajdaságot képviselve, a Budapesten megszervezésre kerülő legrangosabb kézműves rendezvényen és megmérettetésen, az Országos Népművészeti Kiállításon (ONK). Igen nagy elismerés volt szervezetünk számára e rangos rendezvényen való részvétel lehetősége! A budapesti megmérettetés után, a rendezvényen résztvett himzők emléklapok átadását 1997. tavaszán Zentán, szerény alkalmi ünnepség keretein belül szervezte meg a VMF a Thurzó Lajos Közművelődési Központ színháztermében. Itt, jelen volt Petrás Anna a Felsőfokú Népi Játék és Kismesterség Szakoktató Képző tagozatvezetője és Petrás György az említett intézmény gazdasági vezetője is. Ez alkalommal született meg az ötlet és határozat, hogy a doroszlói mintairó- és himzőasszony Polák Margit tiszteletére és emlékére a VMF pályázatot hoz létre himzők számára, melyet kétévenkénti gyakorisággal hirdet meg.

A Szabadkán szervezett Alapfokú Himzőtanfolyam befejezése után 1997. őszén bemutató, vándorkiállításokat szervezett a VMF a tanfolyamon készült anyagból, a helyi művelődési egyesületek társszervezésében Péterrévén, Debelyacsán, Kishegyesen, Bácsföldváron és Szentttamásán.

A VARRÓ Himző és Hagyományápoló Gyermecktáborban 1996. és 1997. januárjában készült darabokat (doroszlói ünnepi női öltözet eleme és kiegészítője - női ünnepi fehéring, kézbevaló kendő /slingüttzsebkendő/) a Móricz Zsigmond M. E.-ben illetve a helyi Tűzoltóotthon nagytermében, a helybeliek számára rendezett kiállításokon mutatta be a VMF. A Becskereken szervezett Alapfokú Himzőtanfolyam anyaga 1997-ben Múzslyán, Becskereken és Szajánban volt bemutatva.

2000-ben, a MILLENIUMI SOKADALOM Gyulán megszervezett rendezvényén a VMF kézművesei, a szervezetünk által ajánlott kupuszinai hagyományörző, és az újvidéki Csürdöngölő hagyományápoló néptáncegyüttes mutatkozott be.

A vidék több néptáncegyüttese: pl. a Csürdöngölő Újvidékről, a Tisza Péterrévéről, ez évben pedig a Sirőlő Kikindáról vett részt a VMF képviselőjében Pécsen, a HATÁRON TÚLI MAGYAROK FESZTIVÁLJÁN a Pannon Magyar Házzal való együttműködésnek köszönhetően.

**RANGOS, MEGMÉRTEGÉSEKEN, KIÁLLÍTÁSOKON, EGYRE SIKERESEB-
BEN VESZNEK RÉSZT a VMF ALKOTÓI:** Kis Jankó Bori Hímzéspályázat Mezőkö-
vesd, Textil Konferencia Békéscsaba, Országos Népművészeti Kiállítás Budapest. Ez
utóbbi rendezvényen 2000-ben Ezüst Oklevelet vehettek át csoportosan a VMF tárgy-
alkotói, 2005-ben pedig a VMF hímzői a tárgyalgó népművészet területén szerve-
zett legrangosabb rendezvényen az ORSZÁGOS NÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSON
GRÁNÁTALMA Díjat érdemelték ki munkáikkal. E díjban, határon túli szervezet elő-
ször részesült!

GRÁNÁTALMA Díjat érdemelt hímzők:

Bárdos Valika	Szabadka
Bende Ilona	Horgos
Berényi Mária	Horgos
Calbert Ottília	Horgos
Csantavéri Gizella	Szabadka
†De Negri Júlia	Szabadka
Fejős Irén	Horgos
Földesi Teréz	Péterréve
Gutási Márta	Magyarkanizsa
Horváth Mária	Péterréve
Huszár Etel	Horgos
Jenei Irén	Szabadka
Kanyó Margit	Magyarkanizsa
Karácsonyi Erzsébet	Becse
Kolenák Ibolya	Szenttamás
Obradov Márta	Zenta
Péter Katalin	Péterréve
Pisarov Hilda	Szabadka
Sebők Valéri	Szabadka
Sordje Márta	Magyarkanizsa
Szűgyi Zsuzsanna	Zenta
Vatai Zsuzsanna	Zenta
Zuberec Vera	Újvidék

A Vajdasági Magyar Folklorközpont több éve részese a Budapesten, évente meg-
rendezésre kerülő Mesterségek Ünnepe rendezvénynek. Hímzők, szövők, továbbá
kosaras és fazekas mutatkozott be munkáival ezidáig. A lehetőségekhez mérten, a
mesterség bemutatására a VMF is igyekszik hangsúlyt fektetni. E rangos, a szakma
és a nagyközönség körében is egyre elismertebb és tömegesebb rendezvényen a
szervezet tevékenységének bemutatásán túl, a vidék magyrsága körében még élő,
hagyományos öltözetkultúrából is ízelítőt adott a VMF.

Élő Népművészet

A XIV. Országos Népművészeti Kiállítás zsűrije
a

Vajdasági

- Magyar Folklor Központ •
Hímző Csoportjának
(vezető: Raj Rozália, Szabadka, Vajdaság),

a kiállításon nyújtott kiemelkedő teljesítményéért a

- Gránátalma-díjat •
adományozza.

Budapest, 2005. május 27.
Egyművészeti Múzeum

Folklor
a zsűri elnöke

blau
a Magyarománok Háza
főigazgatója

A VMF EGYÉB TEVÉKENYSÉGE

1996-ban és 1997-ben a Szólj, síp, szólj gyermek népzenei vetélkedő és a Középiskolások Művészeti Vetélkedője népzenei részének volt társszervezője a Vajdasági Magyar Folklórközpont. Szakkönyvekkel ajándékozta, szakmai együttműködése révén pedig díjmentes táboroztatással jutalmazta a vetélkedő győzteseit. Már szó volt arról, hogy 1997 tavaszán a Becskereken szervezett Alapfokú Hímzőtanfolyam befejezése után, a tanúsítványok kiosztása alkalmára szervezett ünnepségen Petrás Anna a Felsőfokú Népi Játék és Kismesterség Szakoktató Képző vezetője is jelen volt. A VMF vezetőségével folytatott beszélgetés, valamint a sajátos körülmények mérlegelése után, a bánáti magyar közösségek hagyományos textiljei díszítményeinek és hímzőkultúrájának összegyűjtése, tudatosítása, továbbéltetése, a közösségek majdani szakmai irányítása (terepi gyűjtés, dokumentálás, új darabok tervezése, folyamatos képzések, megmértetések szervezése), továbbá a paraszti hagyományoknak a felnővekvő nemzedékkel való megismertetése céljából (óvodákban, iskolákban, szakkörökben, foglalkozásokon), két bánáti fiatal számára díjmentes tanulási lehetőséget ajánlott fel. Így 1997 szeptemberétől Horvát Rózsa Becskerekről és a kiskindai Gyurcsi Elvira díjmentesen tanulhatott az említett intézményben.

A későbbiekben Horvát Rózsa a Békés Megyei Művelődési Központ Megyei Kézműves Szakiskolájában tanult kedvezményel.

1997-től, STÚDIÓFOGLALKOZÁSOK elnevezéssel (szakmai továbbképző textilesek számára), évente négy összejövetelt szervezett a VMF.

A kezdetben ezeken az összejöveteleken került sor a hímzőtanfolyamok hallgatói által a hagyományos textiliákról összegyűjtött mintakincs rendszerezésére egy majdani kiadvány megjelentetése céljából, valamint az ornamentikának új megfogalmazása által az újabb darabok megtervezésére. A későbbiek során egy-egy táj díszítményeinek feldolgozása lett az összejövetel feladata, ahol egy-egy magyarországi szakember volt a vendégelődő:

Dr. Bárkányi Ildikó, Dr. Bárh János, Balogné Dr. Horváth Terézia, Katona Edit, Cs. Gergely Gizella, Himicsné Nagy Brigitta, Kocsisné Koszorús Anikó, Szabó Imréné, Schneider Imréné, Beszprémy Józsefné, Szalai Emőke, Jellinek Márta, Juhász Istvánné.

Ezek a találkozások alkalmat adtak a beszámolók meghallgatására, továbbá arra, hogy a hímzők információt szerezzenek az előrelátott hazai és anyaországi rendezvényekről. A helyszín Bácska és Bánát területén váltakozott: Szenttamás, Szabadka, Múzslya, Magyarcserye, Horgos, Kishegyes, Magyararkaniza.

A III. Vajdasági Táncháztalálkozó hangkazettájának magyarországi bemutató koncertsorozata 1997. november 21-22-23-án zajlott Kecskemét- Budapest - Szeged helyszínekkel Raj Rozália szervezésében. Az ötletgazda Nagy István volt. A Nemzeti Kulturális Alap részbeni, továbbá Kecskemét Városi Önkormányzata, a kecskeméti Erdei Ferenc Művelődési Központ, a Felsőfokú Népi Játék és Kismesterség Szakoktató Képző, a Budapesti FONÓ Budai Zeneház, a szegedi Honvéd Kulturális Alapítvány támogatásával történő körúton kapott meghívást a VMF a nyárra tervezett deszki

Nemzetközi Folklórfesztiválra, továbbá hímzőink Bodajkra a népművészeti kézműves táborba mely a Felsőfokú Népi Játék- és Kismesterség Szakoktató Képző intenzív nyári tábora volt. A meghívásnak köszönhetően a tábor munkájában 1998-ban, közel 40 fő vett részt díjmentesen a VMF tagságából.

A majdányi imaház oltárán az az oltárkendő díszleg, melyet a VMF hímző tanfolyamainak hallgatói hímeztek, díjmentesen.

A szervezet kiváló szakmai együttműködésének köszönhetően, évente közel 30 fő (gyermek és felnőtt) juthat el díjmentesen az anyaországi nyári népművészeti táborokba a tagságból: Békéscsaba, Zalaegerszeg, Kiskunlacháza, Tuzsér, Decs, Velem, Tállya, Heves, Nyíregyháza, szakmai képzésre, továbbképzésre. **A néphagyomány valós értékének továbbéltetése területén elért eredményeink számbavételével mondunk köszönetet a támogatásért!**

2001-ben gyermek hangkazettát jelentetett meg a VMF, a Szólj, síp, szólj népzenei vetélkedő legkiválóbb résztvevőinek részvételével.

Kutatócsoportokat fogadott a VMF, tanulmányi utazásaik alkalmával. Pl. : Hagyományok Háza-hímző szakkör-vezetők -, Muharay Elemér Népművészeti Szövetség – néptánc pedagógusok.

Tagsága számára tanulmányi utazásoka (múzeumlátogatás, rendezvények megtekintése), folyamatosan szervez a VMF: pl. Néprajzi Múzeum, Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum, mezőkövesdi Matyó Múzeum, Bács-Kiskun Megye Múzeumi, az ONK, a Néptáncantológia, a budapesti Mesterségek Ünnepe, Táncháztalálkozó és Kirakodóvásár, stb.

Számos anyaországi szakmai továbbképzésen, szemináriumon, tanácskozáson vesz részt a VMF tagsága pl.: koreográfus képző Bp., Honismereti Szövetség Konferencia Győr, Kárpát-medencei Kisebbségi Magyar Közmművelődési Civil Szervezetk Fóruma Budakalász, A néphagyomány szerepe a XXI. sz. társadalmában c. konferencia Budapest, Népzenei Találkozó Kecskemét, a Magyarországi Tájházak Szövetsége által szervezett tanácskozások, stb.

Különböző szolgáltatásokat is végzett a tagság kérésére a VMF. Ez, főleg a létrehozott INFORMÁCIÓS SZAKMAI ADATTÁRÁBAN meglévő szakmai anyag (kiadvány, audio, video) másolásából állt. Ugyanakkor, pályázati űrlapok küldésére, fellépések közvetítésére, intézmények, mesterek, csoportok, előadók utolérhetőségének továbbítására is számos alkalommal került sor. Több néptáncegyüttes öltözékének elkészítésében vett részt tagságunk díjmentesen: Kispiac, Temerin, Tornajos.

EGYÜTTMŰKÖDŐK

Anyaországi intézmények

A Népművészeti Egyesületek Szövetsége (NESZ - Budapest) tagszervezeteként, megbízott gyűjtőszervezet a VMF az előrelátott Országos Népművészeti Kiállítások (ONK) vajdasági anyagának begyűjtéséhez, zsűriztetéséhez.

Baranya Megyei Műv. és Idegenforg. Központ - Pécs

Baranya Megyei Műv. Központ - Pécs

Békés Megyei Művelődési Központ - Békéscsaba

Békés Megyei Népművészeti Egyesület - Békéscsaba

Dél-alföldi Népművészeti Egyesület - Szeged

Dr. Kresz Mária Alapítvány Fazekasközpont - Budapest

Európai FolklorKözpont - Budapest

folkMAGazin - Budapest

Hagyományok Háza - Budapest

Hajdú - Bihar Megyei Népművészeti Egyesület - Debrecen

Hegyaljai Mesterek Népművészeti Egyesülete - Tállya

Honismereti Szövetség - Budapest

Ifjúsági Ház - Szeged

Kézművesek háza Gébárt - Zalaegerszeg

Magyar Kollégium - Budapest

Magyar Művelődési Intézet - Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum - Budapest

Magyarországi Tájházak Szövetsége - Jósvafő

Martin György Néptáncszövetség - Budapest

Muharay Elemér Népművészeti Egyesület - Budapest

Népi Játék - és Kismesterség Szakoktató Képző - Budapest

Néprajzi Múzeum - Budapest

Néptáncosok Szakmai Háza - Budapest

Örökség Népművészeti Egyesület - Budapest

Pannon Magyar Ház - Pécs

Szabolcs-Szatmár Megyei Népművészeti Egyesület - Nyíregyháza

Táncház Egyesület - Budapest

TETŐ Magyar Kisebbségi Információs Egyesület - Szeged

Tuzsér Községért Alapítvány - Tuzsér

Velemi Stúdió - Velem

Hazai partnereink

Tipp-net - Szabadka

Csúrdöngölő Néptáncgyűttes - Újvidék

József Attila Általános Iskola - Gombos

Arany János Művelődési Egyesület - Gombos

Helyi Közösség – Gombos
Móra Ferenc Művelődési Egyesület – Csóka
Ozoray Árpád Művelődési Egyesület – Magyarkanizsa
Bartók Béla Magyar Művelődési Központ – Horgos
Thurzó Lajos Közművelődési Központ – Zenta
Petőfi Sándor Művelődési Egyesület – Pancsova
Petőfi Sándor Művelődési Egyesület – Becskerek
Petőfi Sándor Általános Iskola - Doroszló
Tűzoltó Otthon - Doroszló
Népkör - Kúla
Fórum - Újvidék
Samu Mihály A. I. - Péterréve
Halász Testvérek Otthona - Péterréve
Dvorácskó László - Szabadka
Városi Könyvtár - Szabadka
Tájház - Temerin
Vadvirág Hagyományápoló Művelődési Kör - Ada
Újvidéki Színház - Újvidék
Kodály Zoltán M. M. K. - Topolya
Feketics M. E. - Feketics
Etno Hagyományápoló Kézművesek Köre - Bajsa

TÁMOGATÓK:

FŐTÁMOGATÓ: SZABADKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

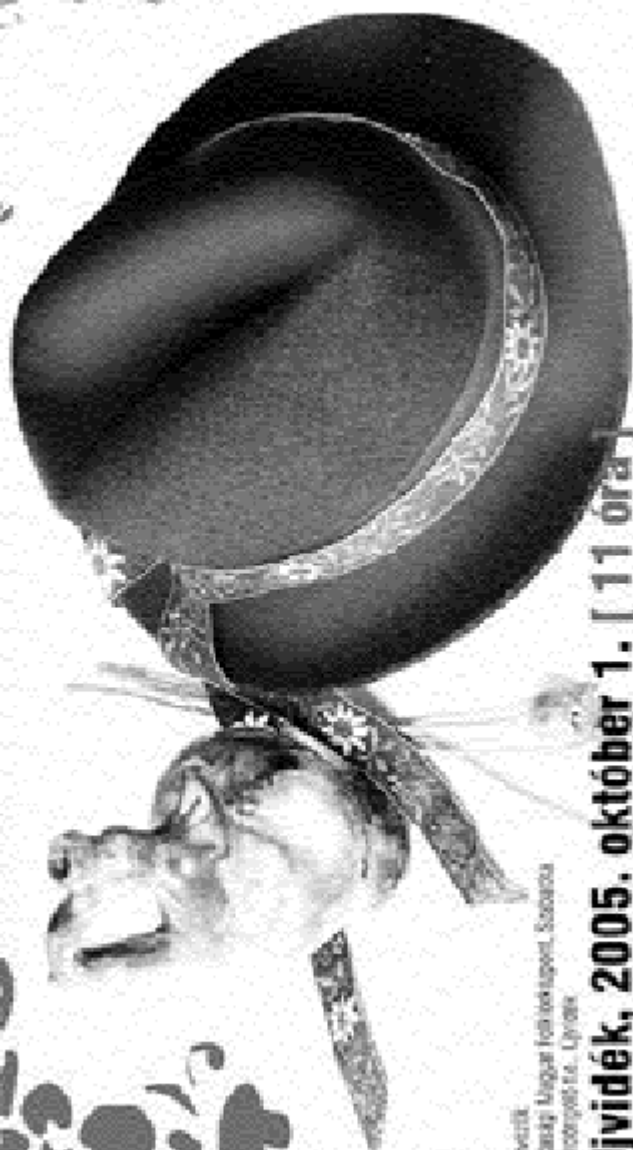
TARTOMÁNYI JOGALKOTÁSI KÖZIGAZGATÁSI ÉS NEMZETI KISEBBSÉGI TITKÁRSÁG
TARTOMÁNYI OKTATÁSI ÉS MŰVELŐDÉSI TITKÁRSÁG
ILLYÉS KÖZALAPÍTVÁNY
NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTERIUMA
MARTIN GYÖRGY NÉPTÁNC SZÖVETSÉG
NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM
NÉPMŰVÉSZETI EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGE
APÁCZAY KÖZALAPÍTVÁNY
MAGYAR KULTURA ALAPÍTVÁNY - BUDAPEST
TIPPNET - SZABADKA

Ezennel is megköszönjük valamennyiük és mindazon egyén segítségét, aki bármilyen módon hozzájárult a munkánkban való előrébbjutáshoz, annak reményében, hogy a jövőben ez az együttműködés még intenzívebb lesz közös ügyünk megvalósítása érdekében.

Köszönjük az írott és elektromos médiának, hogy követte és beszámolt a VMF tevékenységéről és rendezvényeiről.

Raj Rozália

X. Vajdasági Táncszínházalkotó és Kirákdóvásár

Szerkesztő:
Vajdasági Magyar Kultúra Központ, Szabadka
Családtervezési és -támogató központ

Újvidék, 2005. október 1. [11 óra]

József Attila Általános Iskola Szarajevóban és

Szerkesztő: Vajdasági Magyar Kultúra Központ, Szabadka • Családtervezési és -támogató központ • Szerkesztő: József Attila Általános Iskola, Szarajevó • Szerkesztő: József Attila Általános Iskola, Szarajevó • Szerkesztő: József Attila Általános Iskola, Szarajevó

2005

Vajdaság

NÉPMŰVÉSZETI ESEMÉNYNAPTÁR

IDŐPONT	TEMA	HELYEN	INFO
Január 15-16.	Magyar Népművelési Társaságok Magyarországi Konferenciája – 100 év a népművelésben	Budapest	Magyar Népművelési Társaságok Országos Konferenciája, 1062 Párizs utca, Budapest, tel.: 06-1-523-2468, e-mail: nmte@nmte.hu, www.nmte.hu
Január 18-20.	Magyarországi Népművelési Társaságok Magyarországi Konferenciája – 100 év a népművelésben	Szolnok	Népművelési Társaságok Magyarországi Konferenciája, 2400 Szolnoki, K. Hódos utca 2. tel.: 06-36-321-100, e-mail: nmte@nmte.hu, www.nmte.hu
Február 12.	XVII. Gárdonyi Géza Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája	Dombóvár	Február 12-13. Magyar Nemzeti Múzeum, 128. Hódos utca, Dombóvár, János utca 2. tel.: 06-76-523-332
Február 14.	BUDAPESTI Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája	Budapest	Február 14-15. Magyar Nemzeti Múzeum, 128. Hódos utca, Budapest, János utca 2. tel.: 06-36-321-100
Február 26.	VI. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája	Zalaegerszeg	Február 26-27. Zalaegerszegi Megyei Múzeumok Igazgatósága, 9100 Zalaegerszeg, Kossuth utca 1. tel.: 06-92-521-571, e-mail: nmte@nmte.hu
Április 6.	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája	Budapest	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája, 1062 Párizs utca, Budapest, tel.: 06-1-523-2468, e-mail: nmte@nmte.hu
Április 14.	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája	Budapest	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája, 1062 Párizs utca, Budapest, tel.: 06-1-523-2468, e-mail: nmte@nmte.hu
Május 14.	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája	Pécs	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája, 7600 Pécs, Kossuth utca 1. tel.: 06-72-521-571, e-mail: nmte@nmte.hu
Május 14.	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája	Székesfehérvár	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája, 2100 Székesfehérvár, Kossuth utca 1. tel.: 06-22-521-571, e-mail: nmte@nmte.hu
Május 14-16.	Magyar Nemzeti Múzeum Magyarországi Konferenciája – 100 év a népművelésben	Budapest	Magyar Nemzeti Múzeum Magyarországi Konferenciája, 1062 Párizs utca, Budapest, tel.: 06-1-523-2468, e-mail: nmte@nmte.hu
Május 14.	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája	Pécs	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája, 7600 Pécs, Kossuth utca 1. tel.: 06-72-521-571, e-mail: nmte@nmte.hu
Május 21.	XII. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája	Zalaegerszeg	XII. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája, 9100 Zalaegerszeg, Kossuth utca 1. tel.: 06-92-521-571, e-mail: nmte@nmte.hu
Május 29.	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája	Szolnok	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája, 2400 Szolnoki, K. Hódos utca 2. tel.: 06-36-321-100, e-mail: nmte@nmte.hu
Május 29-30.	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája	Budapest	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája, 1062 Párizs utca, Budapest, tel.: 06-1-523-2468, e-mail: nmte@nmte.hu
Június 3-6.	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája	Budapest	XXV. Nemzetközi Kultúra és Értékek Konferenciája, 1062 Párizs utca, Budapest, tel.: 06-1-523-2468, e-mail: nmte@nmte.hu

**KIADÓ:
VAJDASÁGI MAGYAR FOLKLÓRKÖZPONT
SZABADKA, 2005.**

**NYOMDA:
GRAFOPRODUKT, SZABADKA**

**PÉLDÁNYSZÁM:
500.**